

Pariste sokak muharebesi oluyor

Bütün şehir amelesi bu sabah grev ilân etti, sokaklara barikatlar yapıldı, geceki çarpışmadan yeniden ölenler ve yaralananlar var

Komünistler Fransadaki bütün Faşist teşkilâtının dağıtılmasını ve bu Sosyal partisi şefi Delarokun tevkifini istediler

Paris, 18 (A. A.) — Paris havasının bütün amele birlikleri, geçen gece Clichy'de vukua gelen hâdiseler sırasında amele sınıfına karşı hükümet otoritelerinin ve amme kuvvetlerinin itilaz etmiş oldukları hâttı hareketi protesto etmek üzere yarın gün grev ilânına karar vermişlerdir.

Grev, bu sabah başlayacak ve öğle vakti nihayet bulacaktır.

Grev emri, gazetelere şamil değildir. Gazeteler, her zamanki gibi çıkmıştır.

Paris amele birlikleri tanzim komitesi, Paris amelesine hitaben neşretmiş olduğu bir beyannameye ameleyi inzibati muhafazaya teşvik etmektedir. Bu beyanname grevin gayesi, Faşist birliklerin hemen feshedilmesi, Fransız sosyal partisinin lideri olan Albay de la Roque'un hemen tevkif olunması ve ordunun, zabitanın, idarenin cumhuriyete aleyhtar unsurlardan tatlır edilmesi olduğu tasrih olunmaktadır.

Beyanname, bundan başka, bu nümayişin "İktidar mevkiinde kalması lâzım gelen, halkçılar cephesi hükümeti aleyhine müteveccih olmadığı tasrih edilmektedir.

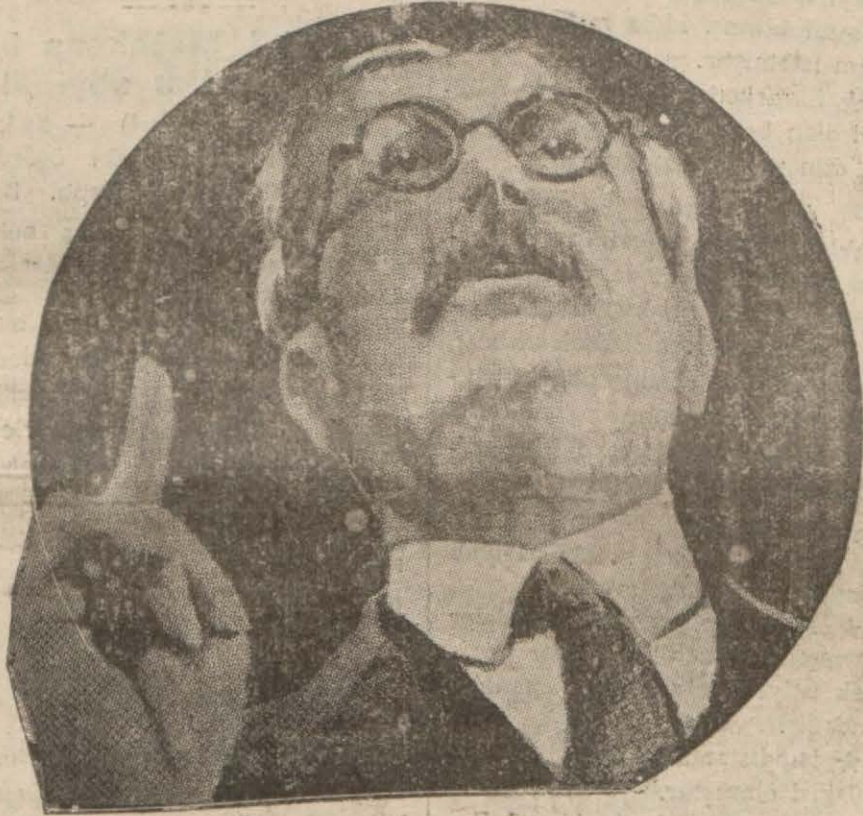
Beyanname netice olarak, şöyle denilmektedir:

"Grevimizin gayesi, hükümetin millet düşmanlarına ve ecnebi parasile satın alınmış kimselere karşı yapmakta olduğu mücadelede ona zahir olmaktır."

(Devamı 2 nci sahifede)

**Komünistler neşrettikleri beyanname-
de polisin hemen tasfiyesini istediler**

*Icap eden tedbirleri almak
için bir sosyal-
komünist komitesi teşkil ediliyor*

Fransız Başvekilli Blum'un nutuk söylediği bir gün alınmış resimlerinden

Sirkecide bir facia oldu

**Bu sabah bir makasçının
İki ayağı kesildi**

**Yaralı derhal hastahaneye kal-
dırılarak ameliyat yapıldı
hayatı tehlikede!**

[Yazısı ikinci sayfada]

Cumartesi başlıyoruz

Süleymanın sarayında

Kudüs kızları

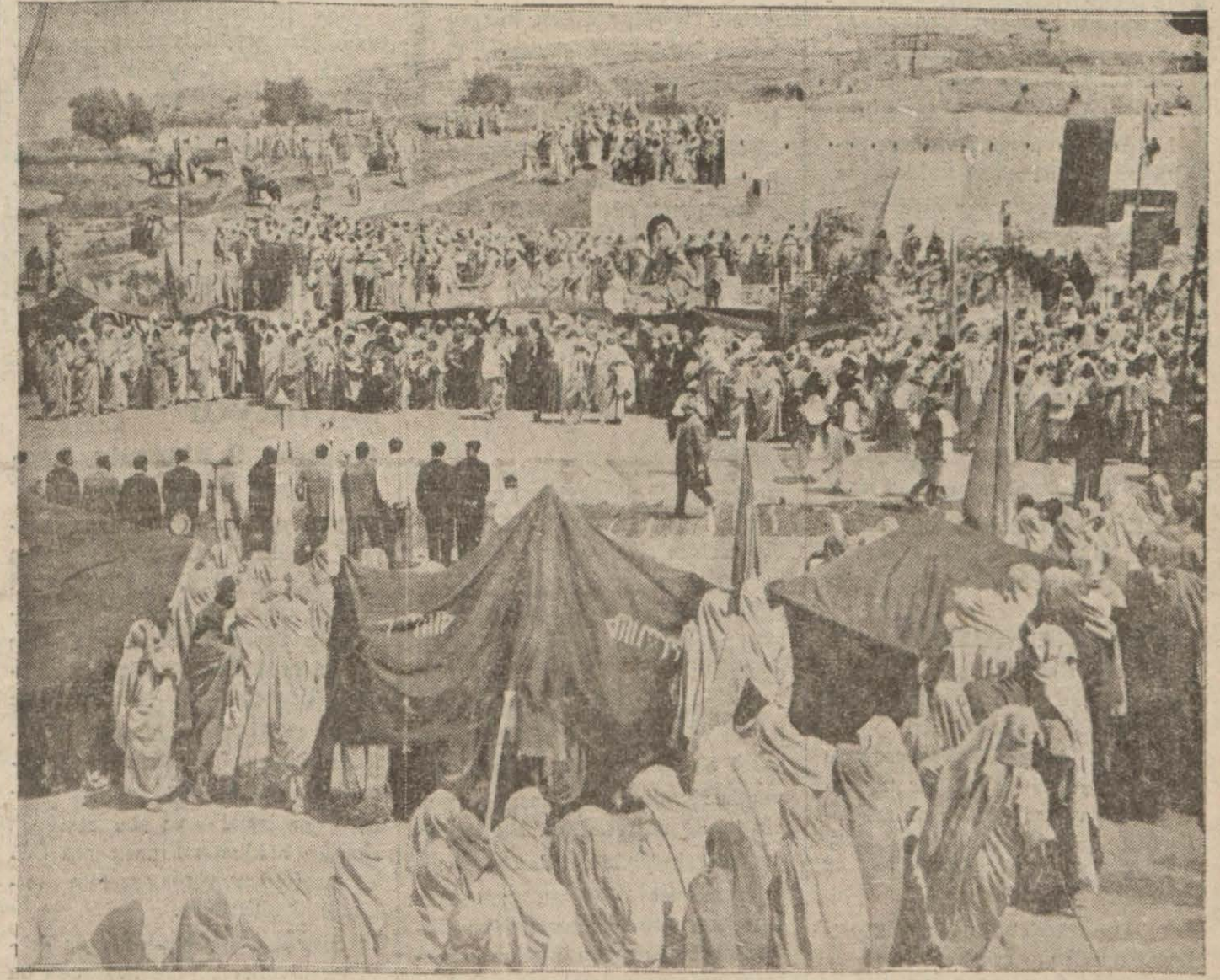
Yazan: M. Necdet Tunçer

Baştanbaşa aşk, heyecan ve harp sahneleri

**Şimdiye kadar neşredilen bütün tarihî
tetrikaların en meraklı, heyecanlı,
hakikî ve güzeldir.**

Son Telgrafta okuyacaksınız

Süleyman Peygamberin elyazısı

Musolini'nin Libya'ya yaptığı seyahatten bir resim: Yerliler İtalyan başvekilli karşılamaya hazırlanıyorlar

Kont dö Şambrön'e Suikast

**Bir kadın eski sefiri
tabanca ile ağır surette
yaraladı**

Paris, 18 (A. A.) — Fransanın sabık Roma Büyük Elçisi Kont de Chambrun dün akşama doğru şimal demiryolu istasyonunda bir suikaste uğramıştır. Bayan Fontange isimindeki bir kadın, mumaileye doğru rovelverle ateş açmış ve bir kurşun diplomatın kasiğine isabet etmiştir. Kont de Chambrun derhal hastaneye naklolunmuştur. Sıhhi vaziyeti, tehlikeli telâkki edilmektedir.

Dahiliye Vekili Diyaribekirde!

**Bütün umumî müfettiş-
likleri dolaşacak**

Dahiliye Vekili ve Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya, Şark vilayetlerindeki müfettişlikleri dolaşmak üzere dün akşam Ankaradan Diyaribekire hareket etmiştir.

Ordu müfettişlerinden eski jandarma umum kumandanı General B. Kâzım Arbay Dahiliye Vekiline refakat etmektedir.

İngiltere ile İtalyanın arası gittikçe açılıyor

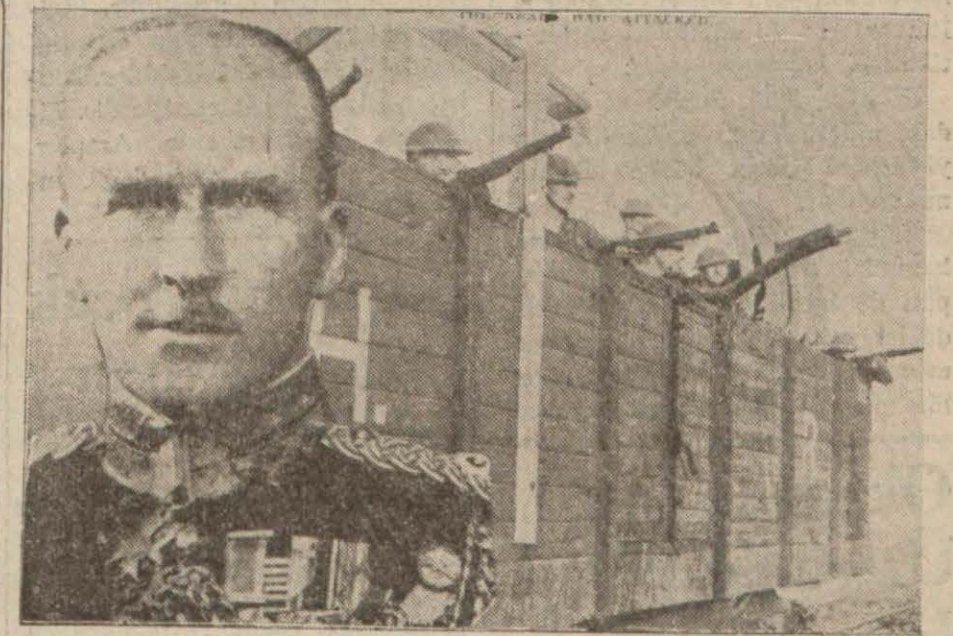
**İngilizlere göre Musolini, Kayser
Vilhelm olmak sevdasındadır**

(Yazısı 2 nci sahifede)

Filistinde bombalar patlıyor

**Kudüste Yahudiler ihtilâl
çıkarmağa mı hazırlanıyor**

**Arap müfritleri telefon hatlarını kes-
tiler. Birçok yerde münakale durdu**

Filistinde İngiliz zabıtası böyle dolaşıyor (solda) İngilterenin Filistin baş komiseri

**Avusturya başvekilli bugün
Peşteye hareket etti**

**Balkan antantı ekonomi konseyi
bu sabah Atinada toplandı**

(Yazısı 2 nci sahifede)

Komünistlerin hemen tevkifini
istedikleri Fransız faşistlerinin
reisi Dölarok

Atatürk

**Sayın misafirimiz Anto-
neskuyu bir buçuk saat
nezdinde alakoydular**

Cumhurbaşkanı Atatürk Ankarada bulunmakta olan sayın misafirimiz Romanya Hariciye Nazırı B. Antoneskuyu kabul buyurmuşlardır.

Cumhurbaşkanı Antoneskuyu bir buçuk saat neztlerinde alakoymuşlardır.

Hariciye Vekili B. Tefvik Rüştü Aras dün Antoneskunun şerefine kendi köşklerinde bir ziyafet vermiştir. Ziyafette Dr. Tefvik Rüştü Aras bir nutuk söylemiş, Antonesku samimî sözlerle mukabelede bulunmuştur. Bu nutuklarda Türkiye ile Romanya arasındaki kuvvetli dostluk bir kere daha tebarüz ettirilmiştir.

Saat ikide aldığımız haberler Geceki çarpışmalarda ölenler, yaralananlar Başvekil bugün hastahanelere giderek yaralılarla görüştü

Sofya, 18 (Hususi Muhabirimizden saat ikide telefonla aldığımız malumat) — Faşistlerle komünistler arasında kanlı muharebeler bütün gece devam etmiştir. Saat bir kadar faşistlerle komünistler arasında Paris belediye binasının bulunduğu mahallelerle, (Olimpiya) sineması civarında barikat muharebeleri olmuştur. Komünistler faşistlerin, faşistler komünistlerin barikatlarına müteakib hücumlar yapmışlar ve barikatlar bir çok insanların ölmesi ve yaralanması bahasına elden ele geçmiştir. Muharebe olan mahalleleri Fransız polisi kordon altına almış ve dışardan yardım gelmesine mani olmuştur.

mişsa da muvaffak olamamıştır. Başvekil Leon Blum bu sabah tan yeri ağırırken hasta-hanelere gidip dünkü çarpışmalarda yaralananları ziyaret etmiştir. Bu geceki çarpışmalarda ölenlerin ve yaralananların miktarı malum değildir. Yaralıları hastahanelere kaldırılmaktadır. Belediye binası kurgunlardan delik deşik olmuştur. Olimpiya sineması harap olmuştur. Çarpışılan mahalleler kan içinde kalmıştır. Paris Sergisinin çalışan ameleleriyle birlikte greve iştirak edenler 24.000 kişidir. Bir çok polis ölmüş ve yaralanmıştır. Karışıklıklar devam etmektedir.

Pariste bugün emele büyük bir grev yaptı

(1 nci sayfadın devam)
Paris, 18 (A.A.) — Clichy arbedelerinin kat'ı bilançosu şudur: Nümayişçilerden beş kişi ölmüştür. 80 nümayişçi yaralanmıştır. 6 sı ağır surette olmak üzere polis memurlarından ve muhafızlardan 241 kişi yaralanmıştır. Umumi Mesai Konfederasyonu bürosu, dün fevkalade bir toplantı yapmış ve bu toplantı nihayetinde konfederasyonu umumi kâtibi B. Jouhaux, Dahiliye Nazırı B. Marx Dormey'i ziyaret etmiştir. Clichy arbedelerinin mesuliyetlerini tetkik ve tesbit etmek üzere kabine, dün saat 17 de bir içtima akdetmiştir. Zannolunduğuna göre hükümet, bunda nöbyle arbedelere sebebiyet vermesi muhtemel o-

lan her türlü nümayişleri menedecektir. Siyasî mehafil, Clichy arbedelerinin siyasî vaziyet üzerine de akisler hasıl edeceğini tahmin etmektedir. Ancak bu mehafil, tahkika tneticesine intizaren sükût eylemektedir. Dün komünist mebuslardan Duclos ile TRhorez, B. Leon Blumu ziyaret etmişlerdir. Görüşmenin sonunda Komünist Fırkası Bürosu bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir: «Komünist Fırkası, zabitanın hatı hareketini protesto eden Clichy arbedelerinden mes'ul olanların cezalandırılmalarını ve dahili harbe sebebiyet vermiş olan faşist birliklerin feshedilmesini talep eder.

İngiltere ile İtalyanın araları açılıyor

Londra, 18 (Hususi) — İngiliz gazeteleri, Mussolini'nin Afrika seyahati hakkında, bugüne kadar, yalnız tafsilât vermekle iktifa etmiyorlardı. Fakat, bugünkü «Deyli Meyl» gazetesi, baş makalesinde, iki müstemleke devleti arasındaki rekabetin başladığını yazmaktadır. Bu gazete, Bağdat demiryolu inşa edildiği zaman İslâm âleminin hâmisî ve müdafî olduğunu ilân eden Kaiser Vilhelm'in rolünü bugün, Mussolini'ni oynamak istediğini yazmaktadır. Aynı gazete İtalyanların Mısır hududunda tel örgülerini ve modern istihkamları yaptıklarını ve Libyada negrolunan yeni bir beyannamede İtalyanların bu cümleleri sarfettiklerini, kaydetmektedir: «Filistin, Irak, Suriye ve Mısır'daki mücadeleler, ve İngilizlerin yürüttüğü siyasî bütün cihanın malûmudur.

celbetmeli idi. Mussolini, «Mısır Afrika değil, bir Akdeniz devleti addetmekte ve müstakil bir devlet olarak tanıdığı bu memleketle karşı, hususi hiç bir emel beslemediğini, daha evvel ilân etmekte idi İtalya, müslümanların dinî serbestilerini müdafaa edecek, eski camiler tamir ve ihya ve yenileri inşa edilecektir. Bu camilerde, müslümanlar, İtalya Kral ve İmparatorile, Duçeye dua edebileceklerdir. Diğer memleketlerde yaşayan müslümanlar Libyada yaşayan müslümanların haiz oldukları dinî serbestiye malik değildiler. Ceza, Fas, Tunus ve Irak'taki karışıklıklar bunun bir delilidir. İngiliz hükümetinin tayin ettirdiği Bağdat Hükümetini, Iraklılar, kanlı bir şekilde iskat etmişlerdir. Filistin'de ihtilâl çıkaran Araplar, yalnız yahudilere karşı değil, İngilizlere de düşmandırlar.

Bugün bir çocuk Üçüncü kattan Düştü!

Kafatası çatladı, kolları kırıldı
Bugün saat on birde Yenişehirde Yektima namında bir kadının 12 yaşındaki çocuğu, evinin üçüncü katından düşmüştür. Çocuk, evin içinde gördüğü yabanci bir kediyi kovalamaya başlamış, kedi taracaya çıkmış, çocuk ta arkasından taracaya koşmuştur. Bu esnada muvazenesini kaybeden çocuk, üçüncü kattan yere düşmüştür. Baş eziyen, kafatası çatlayan ve kolları kırılan çocuk Beoğlu Zükur hastahanesine kaldırılmıştır.

Paderevski ağır hasta

Varşova, 18 (A.A.) — Polonyanın ilk reisicumhuru meşhur piyanist Paderevski gripten hastadır. Mumaileh 78 yaşında olduğundan, hastalığı oldukça mühim endişeler uyandırmıştır.

Bu sabah bir makascının iki ayağı kesildi

(Birinci sahifeden devam)

Bu sabah saat onu beş geçte, Sirkeci rıhtım manevra hatında 1 No. lokomotif manevra yaparken, 55 yaşındaki makasçı Bursalı Mustafa, lokomotif atlamak istemiş ve muvaffak olamıyarak yere ve tekerleklerin altına düşmüştür. Tekerleklerin altında kalan Mustafanın sağ ayağı diz kapağından tamamiyle kesilmiştir. Sol ayağı da çignenmiştir. Sıhhi imdat otomobili ile derhal Cerrahpaşa hastanesine kaldırılan zavallı makasçı iki çocuk babasıdır. Karısı da geçenlerde ölmüştür. Lokomotifin makinisti Tefvik, ateşçisi de Ömerdir. Son dakikada Cerrahpaşa hastanesinden telefonla aldığımız malûmata göre, Mustafaya ameliyat yapılmıştır, hayatı tehlikeydedir. Vak'aya Müddeiumumilik el koymuştur. Vak'a mahallinde Müddeiumumi de hazır bulunarak bir keşif yapılmıştır.

Menemenci oğlu Cenevre'den Dönüyor

Komite 9 nisan'da toplanmak üzere dağıldı
Hatayın anayasasını tanzim etmek üzere Cenevrede toplanan eksperler komitesi, teklifatının ilk kısmını bitirerek, 9 Nisan'da toplanmak üzere dağılmıştır. Komite 17 Mart'ta kadar yaptığı toplantılarda konseyin 27 Kânunusani'de tasvip ettiği rapor esasları dahilinde Numan Menemenci oğlu tarafından tevdi edilen Sancak statüsü projesini ve bu statünün esasları hakkında Fransız aza Döke tarafından verilen metnin tekliflerini bitirmiştir.

Sancakın gayri askeri hale ifragi ekalliyetler rejimi hakkında da projeler hazırlanmıştır. Numan Menemenci oğlu dün gece Cenevre'den Ankara'ya hareket etmiştir. Necmettin Sadık ile Türk heyetinin diğer azası cuma günü hareket edeceklerdir.

Gazetecilik Hakkında yeni Bir kanun

Ankara, 18 (Hususi) — Dahiliye Vekâleti, gazeteciliği bir meslek haline getirmek üzere bir kanun projesi hazırlanmıştır. Bu proje, mütaleaları alınmak üzere diğer vekâletlere de gönderilmiştir. Proje, bugün yarın, Başvekil'e arz edilecektir.

Sabah ve akşam başmuharrirleri ne yazıyorlar?

Cumhuriyet
Türk-Rumen dostluğunun esası

Bu sabahki «Cumhuriyet» de Abidin Daver, Rumen Hariciye Nazırı Antonesku'nun Ankara'ya ziyareti münasebetile yazdığı başmakalede, bu ziyaretin iki memleket arasındaki kuvvetli dostluğun samimi bir tezahürü olduğunu, Türkiye ile Rumenyanın daima el ele yürüyeceklerini ve böylece Balkan ittifakının da bir kat daha kuvvetleneceğini söylüyor. Antonesku Ankara'ya sadece muhtelif meselelerin halli için gelmemiş, aradaki dostluğu ve ittifaki kuvvetlendirmek için gelmiştir. Çünkü Türkiye ile Rumenya arasında hiç bir ihtilâflı mesele mevcut değildir.

AÇIK SÖZ
İspanya harbive insanlık duygusu

Bu sabahki «Açık Söz» de Şakir Hazım Ergökmen, İspanyada aylardanberi devam eden kanlı harbin umumileşmesinden korkan, medeniyet dünyasının, bu müthiş ve acıklı manzaraya maalesef seyririci kaldığını söylüyor. İspanyada yalnız muharip taraflar değil, bunların arasında kadın ve çocuklar da ölüyor. Harbi insanileştirmek isteyenlerin dili, tam konuşacakları sırada tutulmuştur. Niçin yüksek medeniyeti ile övünen Avrupa, ayaklanıp da bu suçsuzların doğranmasını ö-

Filistinde Bombalar Patlıyor

Kudüs, 18 (A. A.) Filistinde vaziyeti, daimi surette vahamet peydah etmektedir. Dün akşam tethişçiler, şehrin merkezinde bir dört yol ağzında bir bomba atmışlar ve birisi zabıta memuru olmak üzere 16 kişiyi yaralamışlardır.

Kudüs halkının bütün mahafiline mensup yahudilerin fevkalade meclisi, ırk ve cemiyet farkı gözetmaksızın dün akşam bir toplantı için davette bulunmuştur. Sebebi, vaziyetin vahametidir.

Meclis, Yahudilerin duymakta oldukları infialî ifade etmiş ve ıhtışaşlara karşı mücadele için bütün yahudi kuvvetlerini bir araya getirmeye karar vermiştir.

Hebron'da Arab müfritleri, telefon hatlarını keserek bu münaka ile payitaht arasındaki münakalatı inkıta ugratmışlardır.

KUÇUK HABERLER

İçeride
★ İlk okul öğretmenlerinden bu yıl 210 öğretmen daha zam görecektir.
★ Bükreş vapuru limanımızdan transit olarak geçerken karaya oturmuştur.
★ Son bir ayda şehrimizde 32 bin yapılmıştır.
★ Tapu ve kadastrada 65 memur tekaüt edilmiştir.
★ Türk-Sovyet ticaret anlaşması bir nisan'a kadar uzatılmıştır.
★ Harp akademisinde havacılık mütehassısı olarak üç sene istihdam edilmek üzere iki İngiliz subayı getirilecektir.
★ Çatalca'nın Çakıl köyü ahali-sinden İsmail bir kız meselesinden Aliyi öldürmüştü. Katilin muhakemesi bitmiş, iddia makamı idamını istemiştir.
★ Ekmekçiler cemiyetinde münhal olan beş idare heyeti âzalığına dün yenileri seçilmiştir.

Dışarıda
★ Belçika faşistlerinin reisi olan Degrel, Belçikada yapılan nümayişlerde iki sui kaside uğramıştı. Birinde başına bardak atılmış, ikincisinde de yüzüne doğru yakıcı mayı fırlatılmıştır.

★ Belçika kralı Leopold bu hafta Londra'ya gidecektir.

★ Bir Fransız gazetesi Alman hava nazırı Göring için «siyah gömleklî bir Vilhelm» diyor.

★ Filistinde yeniden arbedeler çıkmıştır. Mukabil harekete geçmek isteyen yahudiler galeyana çıkmışlardır.

★ Hindistanda kolera çıkmış, 250 kişi ölmüştür.

★ Arnavutluk kralı Ahmet Zog, bütün şehirlerde kadınlar için kurslar açılmasını emretmiş ve kadınların peçe takmalarını yasak etmiştir.

18 Mart

Çanakkale, dünya harbine beklenmeyen şeklii vermiş kahramanlara sembol olmuştur. Çanakkale şehitleri, Çanakkale gazileri, Çanakkale orduları.. başı başına birer kıymet ve mananın ifadesidir. Çanakkale, eşsiz bir tarihin başladığı ve gururun boğulup gömüldüğü yerdir.

Çanakkale, mağûplarına bile ölümden dönmüş olmalarının mükkafatı olarak birer kahramanı vasfı verdiren bir sıra harperin adidir. Ve Türk düşmanlığı Çanakkalede hortlamayacak biçimde öldürülmüştür.

18 Martta, azametli donanmalar hüsrana uğradılar. Bana, pek çok adam kazandırmış bir deniz harbi deyip geçiyor; bu, korkunç bir yalıdır. 18 Martı Türkiye için ölüm günü yapmak isteyenler, Türk kahramanlığını ebediği ile karşılaştırmış ve akı başında olan her düşman, o gün, yüzlerce yıldır sürüp gelmiş hayallerin sukutunu görmüştür.

Dünya harbinde bozuk bir hesabın ilk döndüğü yer Çanakkale ve bu dönüşün tarihi 18 Marttır demez mi?

18 Martta, Türk gururu, kibiri ve azametlere meydan okumuştur. O günün harbinde cın, kan ve emek vermiş kahramanlara bizden bin minnet ve şükran.

Şakir Hâzım Ergökmen

Balkan Ekonomi Konseyi bugün Açıldı

Başvekil Metaksas bir açılış nutku söyledi

Atina, 18 (Hususi) — Balkan Ekonomi konseyi bugün öğleden evvel ilk toplantısını yaptı. Başvekil Metaksas bir açılış nutku söyledi ve görüşülecek meselelerin bir hülasasını yaptı. Bugünkü celsede konsey muhtelif meseleleri müzakere edecek olan encümenleri seçmekle meşgul olmuştur. Encümenler Haric ve Vekâleti binasında çalışacaklardır.

Şuşnig Peşteye Hareket etti

Sofya, 18 (Hususi Muhabirimizden) — Avusturya Başvekilî Şuşnig Viyanadan Peşteye hareket etmiştir. Şuşnig, Macar Başvekiline misafir olacak ve söylendiğine göre, Habsburg hanedanı meselesini konuşacaktır.

—DİŞ— SİYASA

İtalya, İngiltere ve Müstemleke siyaseti

Afrikanın Libya sahillerinde yapılan İtalyan hava ve deniz manevraları Avrupalının siyaset havasını değiştirdi. İngiliz, Fransız ve İtalyan gazeteleri, Akdeniz ve Afrika'daki müstemleke siyasetlerinin menfaati namına, münakaşalara başladılar ve İngiliz, İtalyan centilmen anlaşmasını şüpheli bir şekle soktular.

Fransız gazeteleri, Mussolini'nin önmünde Libya sahillerinde manevra yapan 120 deniz tayyaresi ve 55 harp gemisi ile 24 tahelbahirin Akdeniz emniyetini Ljzmağa hazırladıklarını yazmaktadırlar.

Fransızlar, İtalyanların, muhtemel bir harbe karşı Akdenizdeki kuvvetlerini denemekte olduklarını ve yapılan manevralarla, Afrika sahillerinden Sicilyaya kadar Akdenizi, kapamağa hazırladıklarını yazmaktadırlar. İngiliz gazeteleri ise, İtalyanın, İngiltere ile rekabete kalkıştığını, binaenaleyh sulhun tehlikeye girdiğini ve Cebelüttarik'tan Süveyş kadar İngilizlerin Hindistan ve müstemleke yollarını kapamağa teşebbüs etmekle İtalyanların cihan muvazenesini bozmak istediklerini yazmaktadırlar. Bu iddialara cevap veren İtalyan gazeteleri, Avrupalının telâşa düşmesi beyhude olduğunu yazmaktadırlar.

(Gazeta del Popolo) gezetesi, izhar olunan İngiliz ve Fransız şüphelerini cevap olarak:

«Silâhlannmak yalnız İngilterenin hakkı değildir. Bu dakika, Fransa da silâhlannmaktadır. Centilmence anlaşma yapıldıktanberi İtalyanlar bu anlaşmayı ihlâl edecek hiç bir tehlikeli vaziyet ihdas etmemişlerdir. İngiliz, Akdenizde Cebelüttarik ile Süveyş kapamak için sık, sık manevralar yapmışlardır. Akdenizde İtalyanlar manevralara kalkışınca, neden itiraz ediyor, ve neden, centilmence anlaşma bozulmuş adediliyor?.. Bu anlaşma, İtalyayı Akdenizde manevra yapmaktan menetmemiştir ve İtalya, Akdenizdeki geniş menfaatlerini her zaman müdafaa edebilecek bir vaziyette bulunmak mecburiyetindedir..»

İtalyan gazetelerinin yazdıkları bu yazılar, İngilizlerle Fransızları bittabi tatmin edememektedir. Çünkü, Afrika Müslümanlarını ele al-mağa çalışan, ve Mısır'a sıkı bir dostluk tesis etmek istediğini söyleyen Bay Mussolini, Hicaz ve Yemen ile de anlaşmış ve Habeşistandaki Harar şehri Afrika Müslümanlarının mukaddes bir yeri olarak ilân etmiştir. İtalyanların arap âlimi ile dostlaşmak istemeleri İngilterenin Hindistan siyasetine uymadığı için rekabet alabildiğine başlamıştır. Ve silâhlannmalar, hazırlıklar hep bu rekabet yüzündendir.

Ahmet Rauf

Bir asker Tramvay altında parçalandı

Dün akşam üzeri saat 17,5'ta Pangaltıda feci bir tramvay kazası olmuş ve Balıkesir'in Sındırğı kazasının Alacak köyünden 329 doğumlu Mehmet oğlu Hasan isiminde Hacı oğlunda bir topçu emirberi tramvay altında kalarak parçalanmıştır.

Hâdisi şöyle olmuştur: Kaza kurbanı Hasan Hamam istasyonundan hareket edip Harbiyeye doğru ilerleyen bir tramvaydan atlanmış ve tramvayın hemen arkasından caddenin karşı tarafına geçmek istemiştir. Fakat bu sırada mukabil taraftan, yani Harbiyeden Şişliye doğru gelmekte olan 435 numaralı vatman Hüseyinin idaresindeki 141 numaralı Şişli - Tünel arabasının yolu üzerinde bulunması ve tekerleklerin altına düşmüştür.

Bu sırada oradan geçen Yedek Subay okulu talebesinden birkaçı faciayı görünce bağıarak vatmanı ikaz etmişlerdir. Vatman arabayı durdurmuş, fakat iş işten geçmiş, zavallı adam tekerlekler altında 12 metre sürüklenerek parçalanmıştır. Vatman İdris oğlu Hüseyin, bugün, muhakeme edilmek üzere adliyeye gönderilmiştir. Öyleyse kadar beklenen ölüm raporu gelmediğinden, vaktin müsaadesizliği dolayısıyla, muhakeme öğleden sonraya bırakılmıştır.

Günün meselesi:

Beyoğlu manav ve sebzeçileri işsiz, müşterisiz mi kaldılar?

Belediyeye müracaat edildi

Yüzlerce küçük esnafın ekmeğini, bir kaç kollektif teşekkülün aldığı iddia ediliyor

Beyoğlu Balıkpazarı ve civarında bulunan manav sebzeçi esnafı, belediyeye müracaat ederek, mühim bir şikâyetle bulunmuşlardır.

Bu esnafın şikâyeti şudur:

Son zamanlarda bu semtte, bir çok kooperatif, kollektif ve sair bakkaliye teşekkülleri açılmıştır. Fakat bu teşekküllerin asıl satması lazım gelen eşya ve maddeler başka olduğu halde, manav ve sebzeçilerin de sattıkları şeyleri müesseselerinde bulundurmakta ve müşterilerine, ortaklarına satmaktadırlar. Bu teşekküller, bir kaç çeşit esnafın ayrı ayrı dükkanlarda sattıkları malları bir araya toplayıp satınca, diğer esnaf müşterisiz ve işsiz kalmaktadır.

Bu yüzden, yüzlerce küçük ve fakir esnaf dükkanlarını kapatmak vaziyetine düşmüşlerdir.

Diğer taraftan bu kooperatifler daha çok sermayeli olduğu için, eşyayı ucuza verebilmektedir. Halbuki, diğer esnaf, mahdut ve muayyen sermayeli, fakir vatandaşlardır.

Belediye iktisat müdürlüğü, yapılan bu şikâyet üzerine, şehrin iktisadi bir meselesini, bu küçük esnaf işini tetkike başlamıştır.

Kendilerile görüştükümüz şikâyet sahibi esnaf diyor ki:

— Herkes, açtığı dükkanda işinden ipliğe kadar her şeyi satmamalıdır. Esnaf muayyen maddeleri satmaları itibarile, bir takım kısımlara ayrılmıştır. Herkes,

her şeyi satarsa, öte tarafta bir çok vatandaşlar ekmezsiz kalır. Biz, belediyenin bu işe süratle el koyacağını ve bizim lehimize bir hal çeresi bulacağını ümit ediyoruz. Bu böyle devam ederse, bir gün gelecek dükkanlarımızı kapatacağız. Çünkü, bu kooperatif ve kollektif müesseseler gittikçe işlerini büyümekte ve genişletmektedirler. Halbuki, müşteri miktarı aynıdır. Şehir gittikçe kalabalıklaşmıyor, belki, aksine, nüfus Anadoluya akıyor.

Manav ve sebzeçilerin şikâyeti -nin süratle neticelendirilmesini ümit ediyoruz. Hakikaten bu işle yüzlerce fakir aile alakadar bulunmaktadır.

Istanbul yolları için 627 bin lira harcanacak

Istanbul - Edirne asfalt şosesi de Hazirana kadar ikmâl ediliyor

Kış dolısıyla tatil edilen yol faaliyeti yeniden başlamıştır.

İdareî hususiyet bütçesinde bu yıl İstanbul yolları için geniş miktarda bir tahsisat ayrılmıştır. Bu cümleden olarak İstanbul - Edirne yolu için 440 bin lira ayrılmıştır.

Bu yolun 82 kilometrelik vilâyetimiz hududuna kadar olan kısmı ikmâl edilmiştir. Geride kalan yol asfalt olarak önümüzdeki Haziran ayına kadar ikmâl edilecektir.

Diğer taraftan Maltepe-Kartal yolunun tesviye turabiyesi yapılmış, bu yol güzergâhına düşen köprülerin inşaatı bitirilmiştir.

Bu yol önümüzdeki seneye kadar ikmâl edilmiş bulunacaktır. Yolun uzun zaman mukavemet etmesi için iyi malzeme alınmış ve bunun için 40 bin lira tahsisat ayrılmıştır.

Üçüncü büyük yol Floryayı Çekmeceye bağlayan yoldur ki bunun yapılması henüz yeni münakasaya konulmuştur. Bu yol için de 102 bin lira tahsisat ayrılmıştır.

Fakir hastalara yardım

Belediye bütçesine 20 bin lira kondu

Şehir meclisi mart devresi içtimasına dün son vermiş ve azalar dağılmıştır.

Dünkü toplantıda hastanelere baş vuracak fakirlerden alınacak para karşılığı olarak bütçeye 20 bin

lira konması birçok münakaşalarla kabul edilmiş, fakat bu paranın sureti tahsilini gösterir bir tarifenin tetkik ve kabulü Nisan devresine bırakılmıştır.

Bundan sonra Zeynep Kâmil ve Haseki hastanelerinde doğuracak fakir kadınlara hastaneden çıkıştan sonra para yardımı yapılması esas kabul edilmiştir.

Bu kadınların miktarı senevi 1300—1400 dır.

lira konması birçok münakaşalarla kabul edilmiş, fakat bu paranın sureti tahsilini gösterir bir tarifenin tetkik ve kabulü Nisan devresine bırakılmıştır.

Bundan sonra Zeynep Kâmil ve Haseki hastanelerinde doğuracak fakir kadınlara hastaneden çıkıştan sonra para yardımı yapılması esas kabul edilmiştir.

Bu kadınların miktarı senevi 1300—1400 dır.

Bir kadın Muharririn 45 Lirasını çaldılar

Mürebbiye çocuğa bakarken parayı da almağı ihmal etmemiş

Taksimde Cumhuriyet meydanında Amasya apartmanının 3 cü dairende oturan kâtip ve muharrir Bayan Meliha Avni Sözen, bundan sekiz gün evvel İsrail kıızı Janet isiminde bir kadını mürebbiye olarak evine almıştır.

Janet evvelki gün odada çocukla meşgulken, Meliha Avni Sözenin odada duran 45 lirasını almıştır. Aradan bir müddet sonra para arandığı vakit bulunamamış, Janet de sormuşlar ve Janet inkâr etmiştir.

Janet polise yakalanarak hakkında kanunî takibata başlanmıştır.

Ölen adamı Borçlu gibi Göstermişler

Sahtesenet tanziminin davası yapıldı

Sava Bereketioğlu isminde zengin bir Rum öldükten sonra, sahtesenet tanzim ederek Bereketioğlunu borçlu gibi göstermekten suçlu olarak Ağırceza mahkemesinde muhakeme edilen vapurcu Mahmut Lütfi, noter kâtipi Şefik, Ali Haydar, Nazmi, avukat Meletinin muhakemelerine Ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Sigortacı Moiz Danon, Şefiğin komşusu Cemile ve kiracısı Nermin şahit olarak dinlenmişlerdir.

Ve.. komiser daha soğuk, daha asık bir suratla ve sıızlanan bir sesle devam etti:

— Nereden de çıktı başımıza bu muharebeler. Trablusgarp, arkasından Balkan, şimdi de büyük muharebe. Dünyanın rahatı kaçtı. Ne bizim oğlan binbaşı olsaydı, ne muharebe çıksaydı, ne de bütün evler böyle boşalsaydı.

Genç kadın:

— Ya.. ya.. komiser baba. Muharebe çıkış daha sekiz dokuz ay oldu. Herkes askerde. Komşularda hiç erkek yok.

Dedi, saydı:

— Remzi bey, Cemil bey, Cevat, Haşim bey, Cemal bey, Sabri bey, Sıtkı bey, Avni bey, Seyfeddin bey, bizim komşuların bütün erkekleri cepheye. Kanun baba bile bahriyeden kara ordusuna geçmiş. İyi ki sen de gitmedin!

Komiser güldü:

— Kızım benim gidecek vaktim geçti. Yaş altmış iki. Muharebe çıkmıyaydı artık tekaüt bile ederlerdi!

Üniversitede Hâdise

Tıp ve Hukuk talebesi arasında ihtilâl çıktı

Eski Dekanın teklifi reddedildi, bir salon paylaşamıyor

Bundan bir müddet evvel, Hukuk Fakültesi birinci sınıf dershanesi, Tıp Fakültesinin yerinin darlığı yüzünden öğleden sonra tıp talebesine tahsis edilmiye başlanmıştı. Talebelerin iyi ders görmeleri için de bu dershaneye sey-yar perdeler takılmış ve daha bazı ufak tefek tadilat yapılmıştır. Bu hal iki fakülte idarecileri arasında bir ihtilâl vücutte getirmekle beraber talebeler arasında da bazı anlaşmazlıklar tevliet etmektedir. Hukuk Fakültesinin eski dekanı Sıddık Sami bu hareketin yerinde olmadığını ve binaenaleyh tıp talebelerinin başka yerde ders görmeleri teklifini ileri sürmüş i-

se de bu teklif reddedilmiştir.

Bir sınıfı iki fakültenin malı olarak kullanmak talebeler arasında da ihtilâl vücutte getirmiştir.

Hukukçuların lisan dersi görecekleri saatlerde tıp talebelerinin sınıfın geç çıkışları ve koridorda ufak defek meselelerinden münakaşaların çıkması, fakülte talebelerinin arasını açmıştır. Gerek tıp talebelerinin gerekse hukukçuların istemiyerek uğradıkları bu müşkülât dolayısıyla iki fakülte talebesi de bu ihtilâflı meseleye bir hal çeresi bulunması için rekortörlüğe müracaate karar vermişlerdir.

Mektebe Gönderilmeyen Çocuklar

Velilerinden para cezası alınacak

İlk tahsil çağında bulunan çocuklardan mektebe devam etmeyenler hakkında Dahiliye Vekâletinden vilâyete bir tamim gelmiştir.

Tamimde bu gibi çocukların şiddetle takipleri ve bu hususta ihmalleri görülenlerle mümessil veya muhtarların cezalandırılmaları lâzım geldiği bildirilmektedir.

Mekteplere devam etmeyen çocukların velileri hakkında da para cezası tahsil edilecektir.

Ecrimisil aramak

Maliye Vekâleti umumi arazi yazını sırasındaki hazineye ait olduğu anlaşılan araziye bundan evvel işgali altında bulunduranlardan ecrimisil aramasını ve takdir edilen kıymetler noksan bulunursa bunlara itiraz edilmesini vilâyete bildirmiştir.

Cemile, Şefikle Meletiyi tanıdığını, diğer maznularını tanımadığını söylemiştir.

Şefiğin kiracısı Nermin de aynı şeyleri söylediikten sonra, Meletinin yanındaki adamın Bodosaki olduğunu ilâve etmiştir.

Avukat Meleti, muhakemenin bundan sonraki safahatı müdafaya taallük etmesi hasebile, ibraz edeceği vesaiki, dosyaları, mahkeme kayıtlarını bulup hazırlamak üzere tahliyesini, muhakemenin şimdiye kadarki cereyanına göre kabili tahliye olan diğer suçluların da beraber tahliye edilmesini istemiştir.

Nazmi de tahliyesini istemiştir. Şahit Osmanın istinabe suretile dinlenmesi için Düzce mahkemesine gönderilen talimatnamenin teğrafla tekidine, bulunamayan Lütfinin aratılıp ihzarla getirilmesine, ehli vukuf tetkikatının tadili ve raporun verilmesi için naibe mütekkere yazılmasına ve tahliye taleplerinin reddine karar verilmiştir.

Kurşunların boş kalan yerlerinde yağmur sularının birikmesi, parmaklıkların şimdiden tahrip etmiye başlamıştır. Bu kurşunlar tekrar dökülmezse yağmurların ve rüzgârların tesirile parmaklıklar yıkılıya yüz tutacaktır.

Fennî ziraat Makineleri Dağıtılıyor

Izmire 200 çapa makinesi gönderildi

Ziraat Vekâleti köylüye ve zür-raa yardım etmek ve onları en asrî şekilde hasad ve istihale alıştırmak için Avrupadan bir çok âlât ve makineler getirmiştir. Bunlar peyderpey muhtelif vilâyetlere gönderilmekte ve köylüye verilmektedir.

Bu cümleden olarak, evvelki gün pamuk müstahsillerine dağıtılmak üzere (200) çapa makinesi Izmire yollanmıştır. Bir müddet sonra Trabzon ve navalisine fennî yakırlar gönderilecektir. Diğer taraftan köylüye cins tohum tevzi-ne de başlanmıştır. Vilâyetimiz ziraat müdürlüğü de müracaat eden zür-raa iyi tohum vermektedir.

Hürriyet Âbidesinin Kurşunlarını Çaldılar

Tamir edilmezse, parmaklıklar yıkılacak

Hürriyet ebediye tepesindeki âbideni netrafını çeviren demir parmaklıkların diplerine, parmaklıkların muhafazası için dökülen kurşunlar bir gece çekiç ve kalem vasıtasile çıkarılarak çalınmıştır.

Yapılan tetkikat neticesinde bütün parmaklıkların diplerindeki kurşunların, bekçilerin haberi olmaksızın, çalınması, âbideyi ziya-rete gelenlerin hayretini mucip olmuştur.

Kurşunların boş kalan yerlerinde yağmur sularının birikmesi, parmaklıkların şimdiden tahrip etmiye başlamıştır. Bu kurşunlar tekrar dökülmezse yağmurların ve rüzgârların tesirile parmaklıklar yıkılıya yüz tutacaktır.

Halk filozofu diyor ki:

Halkı bedava ölümlerden kurtaranı yok mu?

Kırk nasihatten bir müsibet yektir, derler. Hanıya? İşte müsibet bir değil, iki değil, beş değil.. hâlâ bunun bir yara olduğu kimsenin kafasına dank demiş değil!

Hava bayramı günü sen, o, biz sevinçle gezdik. Gezdik amma bazılarımızın sevincini küçük bir kaza kana buladı.

Hatırlıyor musunuz: 17 yaşında, anası babası hapishanede yatan yetmişbir delikanlı, tramvayın ters tarafına atladığı için karşıdan gelen tramvayın çarpmasıla düştü, ezildi ve kurban gitti.

Dün Pangaltıda da aslan bir neferimiz tramvay altında kaldı. Eh, yeni bir şey değil a, Allah belâsını versin, bu kötü makineye şehrin verdiği kurbanlar her gün olagelen bir şey, diyeceksin..

İyi ya, her gün olagelen şeyler olduğu içindir ki bu masum insanların pisi pisine ölümleri üzerine halkımızın evlatlarını koruyan bir dikkatle eyilmeliyiz.

Ne gibi?

Arkadaş! Hâlâ anlaşılmadı mı ki bizde tramvay, bütün memlekette yalnız iki şehirde vardır: İstanbul ve İzmirde. Geri kalan şehirlerden gelen ve ömürlüden tramvaya binmemiş vatandaşlar, daima, İstanbul tramvaylarına yanlış binecekler ve daima hiç hiçine ölümlerle karşılaşacaklardır.

Tramvaylar Belçikada yapılrken bu nokta düşünülmemiştir.

Fakat muhakaktır ki hava bayramı günü ölen delikanlı henüz tramvaya binmeye alışmamış, usulünü öğrenmemiş zavallı bir kurbandır!

Böyle kurbanların daima verilip gideceği hâlâ anlaşılmadı mı ki?

Tramvaylar bilet kontrolü için adım başına memurlar dikip durur. Her nedense kazalara bakacak tek bir memur bile kullanmayı düşünmez.

Halbuki tramvaylara, usulünü bilmedikleri için tehlikeli şekilde binecek vatandaşları kazalardan korumak için muntaka muntaka vazifedar memurlar koymak elzemdir.

Halkı bu pisi pisine ölümlerden kurtarmak için bu kadarlık himmet de mi edilemez, anlamıyoruz?

Halk Filozofu

Konferans ve kongralar:

Umum Mütakaidini Askeriye Cemiyeti genel sekreterliğinden:

Cemiyetimizin senelik mutakat kongresi 4 Nisan 937 pazar günü saat 13 de umumi merkez binasında toplanacağından cemiyette kayıtlı olan ve temel sayısının 18 ci maddesi mucibince son sene aidatını dahi tesviye etmiş bulunan âzanın duhul varakalarile zikrolunan saatte teşrifleri rica olunur.

★

Şehremini Halkevinden: 19/3/937 Cuma günü saat 17 de Mes'ut Cemilün musiki adlı konferansı vardır. Herkes gelebilir.

★

Eminönü Halkevinden: Bu yıl için düzenlediğimiz seri konferansların onuncusu 18/3/937 Perşembe günü saat (18) de Evimizin Çağaloğlundaki merkez salonunda mimar Bay Kemal Altan tarafından (Klasik mimarimiz) mevzuu üzerinde projeksiyonlu olarak verilecektir.

Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Bir evde Bulunan kızlar Hastalıklı çıktı

Kadriye isminde bir randevucu yakalandı

Abanozda umumi ev işleten Kadriyenin Taksimde İtr sokağında 10 numaralı hususi evinde de, yabancu erkek ve kadınları bileştirmek suretile randevuculuk yaptığı polise anlaşarak bir cürmü meşhur yapılmıştır.

Çürmü meşhur esnasında iki kız ve iki erkek yakalanmıştır. Yakalanan kızlar muayeneye sevk edilmişler ve muayenelerinde ikisi de hastalıklı çıkmıştır.

Ev sahibi Kadriye hakkında kanunî takibat yapılarak adliyyeye verilmiştir.

Edebî roman: 15

Sen de seveceksin!

Etem İzzet Benice

larmı avuçlarının içinde yoğuruyor:

— Dur azıcık daha öpeyim seni bucur...

Diyordu.

— Üüüü amma çok öptün.

Genç kadın, güzel kadın, esmer, tatlı bakışlarını güneşin maiş gözlerinde baskıyan kadın hiç bir sıkıntıya, şikâyetle aldırıyor..

— Öperim işte..

Diye onu kollarının arasında kenetlemiş, göğsüne bastırılmış boyuna sıkıştırıyor, öpüyordu. Bu sırada kapı çalındı, bir daha çalındı, bir daha çalındı. Ancak, o vakit çocuğu kucağından bıraktı. Kapıya koştu.

— Ooo komiser baba sen misin? Çocuk da kapıdan içeriye giren ak saçlı, ak sakallı, geçkin adamın üzerine atıldı:

— Oo amcam gelmiş...

Yaşlı adam:

— Oğlumun amcası gelmiş, amcası...

Diye diye onu kucağına aldı, yu-

kariya çıktılar.

— Nasılsın Lutfiye?

— İyiyim babacığım..

— Hastahaneden geliyorum.

— Nasil iyi mi hanımefendi?

— Çok iyi. Yarın gidip alaca-

ğım.

— Neyse büyük bir tehlike at-

lattı..

Komiser üzgün bir yüzle:

— Ya evet.. ölebilirdi..

Dedi, sordu:

— Nihaddan mektup var mı?

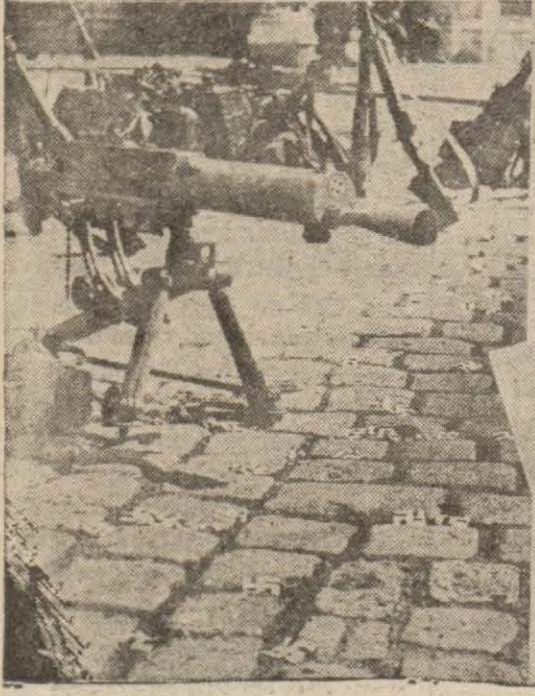
Lutfiye cevap verdi:

— Hayır. On beş gündür hiç mektup yok..

— Firdevs de ona üzüyor.

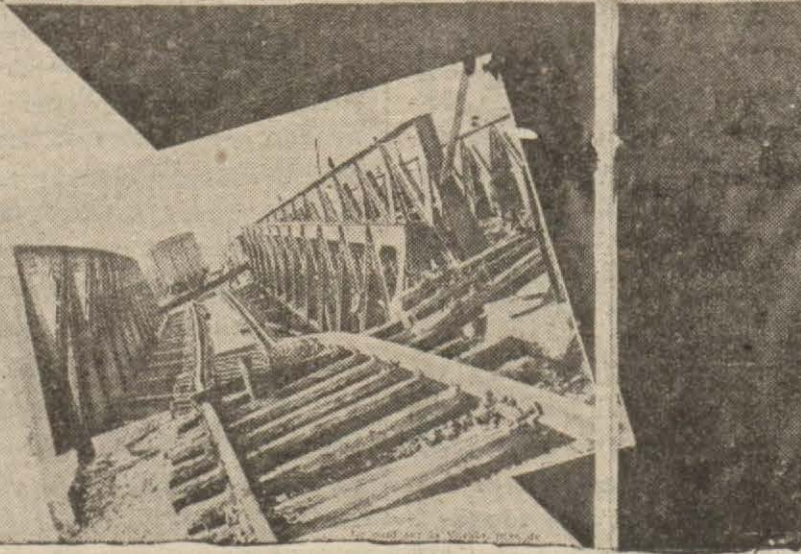
ŞUŞNİG

Bugünkü vaziyeti daha ne zamana kadar idare etmeğe muvaffak olabilecek ?

Sağda Avusturya başvekili Şuşnig, solda Viyana sokaklarında bir arbede esnasında nazilerin geçtiği bir sokak

Avusturya Nereye Gidiyor ?

Almanların Avusturyadaki gizli faaliyetleri hakkında bazı ifşaat

Bundan birkaç ay evvel, Avusturya başvekili Şuşnig şunları söylemişti:

— Avusturyada Habsburgların tahta getirilmesi bugünün meselesi değildir.

Musolini birşey söylemiyordu. Küçük Antant aleyhtar bir vaziyet almıştı. Paris düşünüyordu. Avusturyanın Almanya ile ilhakı gibi bir vaziyet tahaddüs etmekten, Habsburgların tahtlarına dönmelerini hoş görenler vardı.

Fakat bugün vaziyette değişiklik olmuştur. Habsburg meselesini halleden İtalya, şimdi koz olarak Habsburgları eline almış bulunmaktadır. Bu kozu en yerinde oynayacağına şüphe yoktur. Evvelce Habsburgun tahta dönmelerini şiddetle muarız olan küçük antant da şimdi ses çıkarmıyor. Çünkü Nasyonal sosyalistlerle Habsburglar arasında ne yapmak lâzım geldiğini düşünen çekler, Habsburglara doğru meyil göstermişlerdir. Paris sadece hareketleri takip ediyor, hiç ses çıkarmıyor.

Bir de Avusturyaya bakalım: Orada vaziyet nasıl? «Karmakarışık» dersek yanlış olmaz. Şu dakika birçok müzakereler cereyan ediyor. Fakat kimse bu müzakerelerin iç yüzüne vakıf değildir. Lâkin vaziyete uzaktan şöyle bir göz gezdirebiliriz:

İtalyanın adamı addedilen Starenberg simdiçik saf haricinde durmaktadır. Fey Alman dostu olarak tanınmıştı. O da 1934 denberi saf haricindedir. Bunlardan başkaları hep ececek rüzgârı bekliyorlar.

Starenberg'in kim olduğunu bilirsiniz. Bu zat Haymverenler'in şefi idi. Hükümet bu teşkilâtı bozdu.

Starenberg de sesini çıkarmadı.

Almanyanın daha ziyade büyümesine mani olmak isteyen İtalya bile vaziyetini değiştirdi. Avusturyada orta tabakada olanlar, İtalyaya düşmandırlar. Gençler de öyledir. Gençler, eğer politikanın idaresi ellerinde olsaydı, Avusturyayı çoktan Almanya ile ilhak ederlerdi.

NOYRATIN ZİYARETİ

Alman Hariciye Nazırı Von Noyrat geçenlerde Viyanayı ziyaret etti. Bir Alman Hariciye Nazırının Viyanaya gelmesi mühim bir meseledir.

Von Noyrat Viyanada neler konuştu? Şimdiye kadar Alman Hariciye Nazırının Avusturyaya Başvekili ile yaptığı mülakatın hangi mevzular üzerinde cereyan ettiği gine dair bir haber gelmiş değildir. Fakat bu mülahattan, Almanyanın kazandığını addettiği bir partiyi kaybetmeye hiç de razı olmadığı anlaşılıyor.

Başvekil Şuşnig'in saltanatın idaresi lehindeki son beyanatlarına bakılırsa, bu mülakatın ehemmiyeti ve mahiyeti bir kat daha artmaktadır.

Avusturyada vaziyet şudur: Efkarı umumiye ikiye ayrılmıştır. Naziler, daha doğrusu Avusturya ile Almanyanın birleşmesini isteyenler halkın aşağı yukarı yüzde altmışını teşkil etmektedirler. Komünist ve sosyalistleri yüzde yirmi beş kabul edebiliriz. Saltanatın idaresini isteyenler ise yüzde on beşi geçmez.

Eğer haricin yardımı ile Avusturyada saltanat iade edilirse, muhakkak ki, Avusturyalılar seslerini çıkarmıyacaklardır, hattâ belki de memnun olacaklardır.

ANŞLUS

Anşlus, Almanya ile Avusturyanın birleşmesini ifade eden bir kelime.

Almanya Avusturyadaki işini, hiç ses çıkarmadan, gürültü yapmadan, takip etmektedir. Bundan iki üç sene evvel daha kolay olabilmesi muhtemel olan Habsburg saltanatı, bugün Almanya hayli kuvvetlendiği için güçleşmiştir.

Alman Hariciye Nazırının Viyanayı ziyareti de bu bakımdan ehemmiyetlidir.

Şimdi Avusturyada yeni bir cereyan daha vardır. Bu cereyana kilise aleyhdarlığı demek mümkündür. Çünkü kilisenin ecebi memleketterden para alarak politikaya karıştığı zehabı hasıl olmuştur. 1936 da Katoliklikten protestanlığa geçenlerin çoğalmasından ayrı bir manzardır.

Viyanada, her gün, Nazilerin nasıl çalıştıklarını gösteren bir habise, bir polis vak'ası oluyor.

Viyana Polis Müdürü açıkça şunları söylüyor:

— Ben, nasyonal sosyalistleri alâkadar eden bir hâdiseyi, Berlin'den 24 saat sonra haber alıyorum. Bundan bir müddet evvel çıkan ve gazetelerde gösterilmeyen iki hâdise vaziyeti daha vahim bir şekle sokmuştur. Birisi «muhafız taburu» vak'asıdır.

Eski Başvekil Dollfus öldürüldükten sonra, yerine gelen şimdiki Başvekil Şuşnig kabine azalarını siyaset etmek üzere bir muhafız taburu teşkil etmişti. Bu tabura mensup olanların üniformalarında kendilerine mahsus olan işaretler vardır. Fakat geçenlerde bir ilhar üzerine bu tabura mensup olanlardan bazıların evlerinde taharriyat yapılmış ve bir çok komünist ve nazi beyanmaları bulunmuştur. Muhafız taburu olarak ayrılan bu münevver zümrenin de politik cereyanlarına kapıldığı bu suretle meydana çıkmıştır.

İkinci mesele de geçen ikinci kânunda Viyana mahkemelerinde görülen bir davadır. Bu davanın mevzuu, hükümeti devirmek için yapılacak her hangi bir teşebbüs karşısında jandarma ve polislerin a-

lacağı tedbirleri ihtiva eden emirnamelerin, beş kişinin evinde bulunmuş olmasıdır. Bu muhaka-

hangisi muhtemel bir tertibe karşı alacağı vaziyetin bu tertibi hazırlayanlarca daha evvelden malum olduğunu ortaya koymuştur.

Kendisine «Avusturya müfettişi» ismi verilen Habiş Almanya hesabına Avusturyada çok çalışmıştı. Dollfus'a yapılan suikasta bu zatın parmağı olduğunu iddia edenler vardır.

Almanlar, 1934 de tatbik etmeye kalkıştıkları bu tertibe muvaffak olamayınca, Hitler hudutları kapatmış, suikastle alâkadar olan hiç bir şahsı Almanya sokmamıştır. Bunlar da Yugoslavyaya ilticaya mecbur olmuşlardır. Fakat 1934 den sonra girilen iş, bu sefer başka bir şekilde tekrar ele alınmıştır.

Büyük elçi sıfatıyla Viyanaya gönderilen Von Papan başka bir dil kullanmaya başlamıştır. Şuşnig, Starenberg ve Avusturyadaki nasyonal sosyalistlerin büyük düşmanı olan doktor Ril arasında cereyan eden müzakerelerden sonra verilen karar üzerine bütün nazi mahsulleri dağıtılmıştır. Polise silah ve telsiz verilmiştir.

Mühtekteki radyo istasyonu sesini kesmiş dahi olsa, Bavyeradaki Avusturya lejyonu huduttan geriye alınmış dahi olsa, Avusturyadaki Alman faaliyeti, yine devam ediyordu. Şimdi yukarı ve aşağı Avusturyada Almanların teşkil ettikleri gizli nazi «hücreleri» tıklım tıklım aza ile dolmuştur.

Avusturyada bu hareketi idare edenler yüzbaşı Leopold ile doktor Noybahr'dir. Doktor Noybahr'in son günlerde yıldızı söndüğü için yüzbaşı Leopold tam manasıyla vaziyete hâkim olmuştur ve bu hâkimiyetini en geniş salâhiyetlerle kullanmaktadır.

(«Vur» dan)

HIKÂYE

Yazan: Abdurrahman Ş. Lâç

Genç kız ve haminne

Bekledim.

Zevkî, heyecanla, korku ile ve nihayet ızdırpla bekledim.

Ne yağmurun serpintisini duydum ne rüzgârın okşayışını.

Her halde gelecek, diyordum.

Ne büyük bir neşe ile koşmuş-tum. Çünkü geleceğini söylemişti. Ne büyük bir acı ile döndü; çünkü beklemem boşa çıktı.

İlk defa anladım ki; bu: Tatmin edilmeyen arzularla dolu bir dönüştür, cansız bir dönüştür bu!

Büyük bir boşluk hissediyordum. Bana her şey fena görünüyordu. Kalbime, düşüncelerime, her geve, her şey yıldırım düşmüş gibi Niçin?

Niçin, göz yaşlarımın aktığını hissetmedim, yaş damlalarının yaknaklarında yayıldığını duymadım?

Niçin eve gelir gelmez başımı altında onun asılı duran resmini derhal indirdim.

Niçin o dakikada yalnız şuna inanıyordum: «Kırlan ümitsiz a-cısı bütün acılardan daha kuvvetlidir.

Kollarımı masama dayadım. Yorgun başım avuçlarıma içine düştü.

Hiç ağlamadım. Bu acı, göz yaşından daha kuvvetlidir. Göz yaşını, nihayet acıyı hafifletmek için. Halbuki ben bu acının şiddetlenmesini istiyordum. Kuvvetlen-sin ve hayatımın son acısı olsun. Ve artık benim kalbim heyecanla çarpmasın, beni okşayan eller, vücudümü ürpertmesin. Bu acı onun son hatırası olsun.

Hafif ve yavaş, tıpkı bir Haziran akşamının serin rüzgârı gibi, bir el emselle ve saçlarımda gezdi. Temiz ve güzel bir el. Bir el ki bütün hayatımda bana yalnız sevmek için dokundu: haminne - min eli.

«— Kızım, canım, artık yeter, şimdi istirahat zamanı. Düşündü - günü yarın düşünürsün.»

Eğer bu el başka birisinin eli olsaydı şu dakikada enseme dokunduğu için kırardım onu! Ve o söz-lere de gülerdim. Fakat haminne-min eli uzun bir ömrün yorgunluğunu taşıyan iki göz, ve benim en-semi okşayan bir tatlı el.

Ben bu eli nasıl incitebilirdim. Başımı kaldırdım, söyleyemeyeceğim şey gözlerimden okusun diye. Fakat o okumak istemedi, belki okuyamadı. İhtiyar sesile tekrar yalvardı:

— Kızım, benim canım, şimdi uyku zamanıdır.

— Hayır bırak beni, bırak bu gece bu acı ile başbaşa kalayım, haminne, aldatılmak, ne acıdır, sana bilmezsin, evet aldatılmak. Biraz evvel nerede idim biliyor musun? Onu bekledim. Dünyada kendisine en çok inandığım adamı, hattâ en çok sevdiğim, sizlerden daha çok kendisine inandığım insanı bekledim. Ben onu çağırıyordum, o da geleceğini bana söylemişti. Fakat gelmedi.

Görüyor musun haminne ıslak saçlarımı, sonbahar rüzgârı, ince yağmur damllarıyla ıslattı. Yüzüm çatladı. Soğuktan kemiklerim a-yuştu. Fakat kalbim heyecanla çarpıyordu. Bu çarpıntıyı onun da duymasını istiyordum. Vakit geçi-yordu. Gelen yoktu. Geçenler bana bakıyorlardı. Kim bilir etrafıma nasıl bakıyordum ki geçenlerden biri kendini tutamadı da:

— Küçük beni mi bekliyorsun? Dedi.

Nefesim daraldı. Tıkaniyordum. Ağır ve yorgun adımlarla kaçtım. Eğer o gelmiş olsaydı, bu yabancının alayını bir gencin neşesi telâkki edip geçecektim. Amma, gelmedi. Haminne, gelmedi. Bu a-min eli.

(Devamı 6 ncı sahifede)

Görüyor musun haminne ıslak saçlarımı

Güyan'a sürülen Türk polisinin hakikî hatıraları: 15

Lehimde şehadeteden Fransızların hareketi, beni hayrete düşürmüştü

dam, bizzat kendisi de tecavüze uğramış ve hattâ ağır denemek surette yaralanmışken zencilerin polis kurşunla öldüğünü söyledi.

Reisin; — Bu polisin kurşunu ile mi? Sualine karşı da:

— Aradan yedi ay geçtiği cihetle şahsını tayin edemeyeceğim, cevabında bulundu.

Arnavudun bu şekildeki şana - deti, mahkûmiyetimi icabettiren yegâne delildi. Başka tek bir ip ucu elde edilememişti. Bu ifa'eye mukabil vak'ada bulunmuş ve beni yakından tanıyan bir Fransız başgavuşu lehimde beyanatta bu -

lunmuştu. Halbuki, bu Fransız, kendi askerlerini öldürdüğünü gözlerle görmüştü. Esasen bu da aleyhime şahadette bulunmuş ol - saydı, verilecek cezanın idamdan aşağı olmayacağı muhakkaktı. Lehimde söylenen diğer şahitlerin de ifadeleri alındıktan sonra ikinci celse nihayet buldu.

Üçüncü celse açıldığı vakit a - yağa kalkarak müddeiumumi iddianamesini okudu. Tercüme ettiler. İdamını isteniyordu. Çehre - min ne şekil aldığı bilmiyorum. Yalnız, beynime düşen bir yıldırımla sarsıldığımı ve bağırarak bu haksızlığı yüzlerine haykırarak

istediğim halde sesimin çıkmadığını hissediyordum.

Müdüriyetten 1200 lira ücret aldığımı ittiğim Lavalet oldukça uzun bir müdafaa yaptı. Farkıva da Fransızca birşeyler söyledi. Sonra, son söz, benden soruldu.

— Ne söyleyeceğimi bilmiyorum, dedim, gördüğün işin vazife olmasından şüphe etmeyen bir polisin şu talep karşısında hayretten donakalacağı tabiidir. Vak'ayı Fransızca olmuş farzedin. Dört Türk neferi iki Fransız kadınına sataşır ve yardıma koşan iki Fransız erkeğini de öldürerek kaçır ve bu hâdiseyi bir Fransız polisi görürse ta-

Beni adaya sürdüren Prensa - şube tevkîhanesi baş gardiyanı

kip etmez veya takibi sırasında üzerine ateş açılırsa tabancasile mukabelede bulunmaz da ne yapar? Vazife görmeyen bir polisi kanunların tecziye etmez mi? Öyleyse,

ben, vazife görmüş sayılacakken ne diye suçlu mevkiine getiriliyorum?

Sözümü kestiler.

— Bu kadar yetişir, müzakere edeceğiz.

Mahkemede kendimizi müdafaa kasdile söylemek hakkından dahi mahrumduk. Hükmün behemehai aleyhimde ve idamla neticelene - ceğine şu susturulmuş da bir delildi.

Kafamın içerisinde hiç durma - dan karşılıklı surette şimşekler çakıyor, anam, babam, hayat gözle - rim önünde bir sinema şeridi sür'atle yapıp geçiyordu.

Avukatların teselli maksadıyla söylediklerini hiç duymuyordum. İstiyordum ki yapayalnız kalayım, hiç kimse bir tek kelime söylemesin ve ben, o yalnızlık içerisinde can verip gideyim.

Bilmiyorum, ne kadar sürdü. Mahkeme heyeti ağır ağır salona girdi. Oturduktan sonra:

— İtinaf ve temyizi olmyan bu kararı dikkatle dinleyiniz! diye -

rek ayağa kalktılar. Bu esnada duyduğum helecane hiç bir suretle tarif edemem. Dünya ile ahret arasında yalnız bırakılmış, nerdeyse mahvedilecek bir adamdım. Bununla beraber Fransızca olan kardan belki iki kelime anlarım ümidile heyecanımı teskinle çalışı-yordum. Okunup bitti. Hiç bir şey anlamamıştım. Avukatlara bak - tım. «Hayır» manasına kafalarını salladılar. Müsterih olmama mey - dan kalmadı. Ön ve arkama dü - şen jandarmalarla bir odaya ka - patıldım.

— Tuhaf şey, diyordum. İddia - nameyi tercüme ettikleri halde karar neye tefhim edilmedi. Beraat mı etmiştim yoksa? Çeyrek saat ka - dar odada kaldım. Gelip giden olmadı.

Bir ses duyuldu. Sonra, iki jandarma odadan aldılar beni. Büyük avluda ve uçları süngülü mavzer - lerle ortada duran bir manga askerinin önüne getirildim. Asker, tale - p, geçerken rüya!.. Öf yarabbi öl -

(Devamı var)

Balıkçı, altınarayıcısı, tayfa, gazeteci
En sonra polis romanları yazan adam
Nihayet Milyoner!...

CEK LONDON

Romanlarını nasıl yazardı? Mevzu-
larını en ziyade nerelerden seçerdi?

Şarlok Holmes
ile
Arsen Lüpen
Arasında bir
mukayese

İngiliz milleti polis romanı oku-
maya çok meraklıdır. Şerlok Holme
si yaratan muharrir dünyanın en
zengin bir adamı olmuştur. Edgar
Valase, en güzel polis romanları
yazan bir İngiliz muharriridir. Cek
London'da bundan aşağı değil-
dir.

İngilizlerin polis romanlarına
karşı olan merakı sayesinde bu
yük muharrirler doğduğunu gören
Fransızlar, İngilizlere rakip ola-
cak bir Arsen Lüpen yaratmışlar-
dır. Arsen Lüpeni, Fransız roman-
cısı Boris Löblanın kafası doğur-
muştur. Amerikalılar da, İngiliz-
lerden aşağı değildirler. Cumhur
Reisi Ruzvelt, bizzat bir roman
yazmıştır. Bunun için polis ro-
manı yazan muharrirler İngiltere,
Fransa ve Amerikada çok para ka-
zanmaktadırlar. Çok para kazan-
mış ve serserilikten muharrirliğe
ve polis romancılığına kadar yük-
seldikten sonra, 20 sene evvel öl-
müş olan Cek London'un hayatı
çok meraklı safhalarla doludur.

Bu adam, bir kayıkçı iken nasıl
muharrir olabilmıştır. Kazandığı
paralarla neler yapmıştır? Roman-
ları pek çok lisanlara tercüme edi-
len ve filme alınan Cek London'un
hayatı baştan başa bir avantürye-
dir. Cek, iflâs etmiş bir fabrika-
törün oğludur. Babası iflâs ettik-
ten sonra bir fabrikada emek o-
larak çalışmaya başlamıştır. Baba-
sının çok fakir olduğunu gören
Cek, mektebe devam ve maiyetini

temin edebilmek için gazete sat-
maya başlamıştır. 20 yaşına gel-
diği zaman, bir fabrikaya girmiş
ve geceleri amelelik etmeye baş-
lamıştır. Fakat, ruhundaki serser-
lilik, Cek'i burada da rahat bi-
rakmamış ve fabrikadaki işi terk
ettirmiştir. Bundan sonra, bir ka-
yıkla denizlerde balık tutarak ha-
yatını kazanmaya başlamış ise de,
bu işde de sebat etmiyerek bir yük
vapuruna tayfa olmuş ve bu va-
purla Japonya'ya gitmiştir. Vücu-
dū, bazuları bir atlet kadar sağlam
olan Cek, muhtelif vapurlarda a-
teşçilik ve iskele hamallığı etmiş-
tir. İşten bıktığı zaman, Meksika,
yahut Alyaska'ya giderek aylarca
serserilik eden Cek'in, hafızası
kuvvetli, gözleri nâfiz, kulakları
çok hassas olduğu için, her şeyi
görür, işitir ve bellermiş. Cebin-

— Aman sakın göz vermemel muhakkak kasit bir niyeti var.

de daima bulundurduğu küçük bir
hatıra defterine görüp geçirdiği,
işittiği bütün vak'aları kaydeder-
miş. Cek, hamallık ettiği zaman
küçük defterine kaydettiği notlar-

Cek Londonun tasvir ettiği katil
ve hain kadınlardan bir tip

la istikbalin en büyük polis ro-
mancılarının birisi olmuşa hazırlan-
dığını belki hatırına bile ge-
tirmemiştir. 1896 yılında roman yaz-
maya başlamış ve (Japonya) ile
(Tayfun) memleketlerine ait yaz-
dığı ilk romanları daha o sene zar-
fında San Fransiskoda edebiyat
birincilik mükâfatını kazanmışlar-
dır.

Romanlarını yazmaya başladığı
zaman, sefalet içinde yaşamakta
ve parası olmadığı için romanla-
rını bastırarak matbaa bulamamak-
ta imiş. Gazetelere verdiği bazı
küçük hikâyelerden kazandığı e-
hemmiyetsiz paralarla üniversite-
ye devam başlamış, amma, bura-
da da yine sebat edememiş ve al-
tın aramak maksadile Kanadaya
gitmiştir. Cek, itin ararken çok

zengin hatırlar kazanmıştır. Bu
rada topladığı malzeme ile billâ-
hara (Deniz kurdu), (Kurt kanı),
(Sahranın sesi) romanlarını yaz-
mıştır. Bu romanlar sayesinde ki,
Cek London şöhretini kazan-
mış ve muharririn bu eserleri o-
kuyucular tarafından kapışılmış-
tır.

Amerika mecmuaları bu eserle-
rinden sonra Cek'in yazılarına
haddinden aşkın para ödemeye
başlamışlar ve muharrir bu suret-
le gayet büyük bir zengin olmuş-
tur. Çok müsrif olan Cek, kazan-
dığı paraları akla, hayale gelmi-
yen sefahat sofraları icat ederek
sarfetmekte imiş. Kendi eserleri
hakkında, «ben, bu romanları be-
ğenmiyorum, amma, fazla kazanıp
fazla harcamak mecburiyetinde ol-
duğum için yazıyorum». Dermiş.

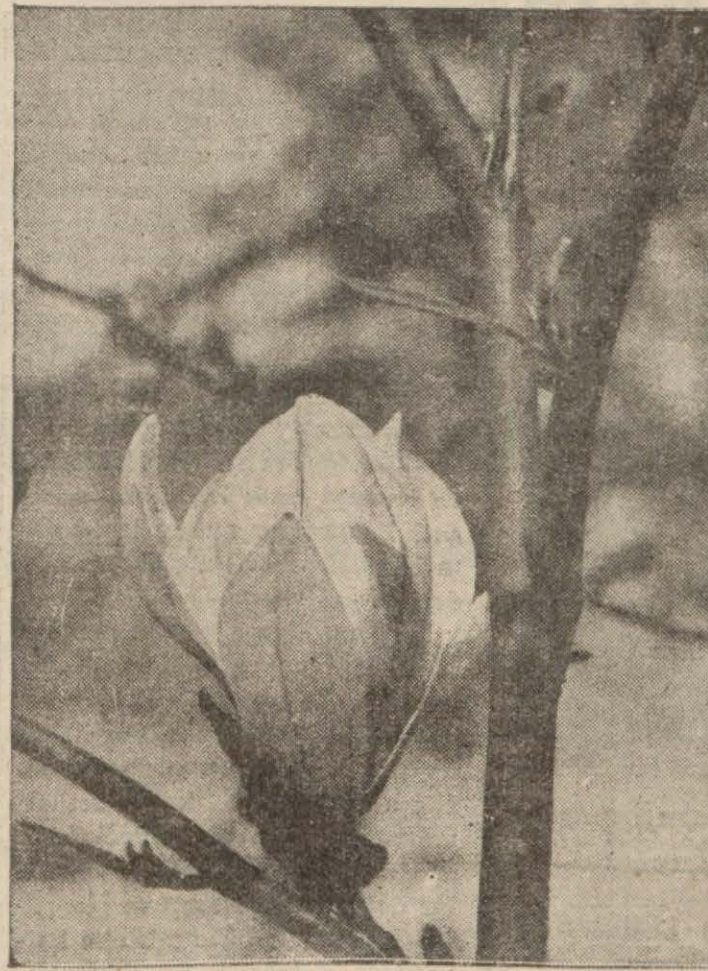
Kadınlara karşı olan meclûbiye-
ti çok fazla ve içkiye çok müptelâ
immiş. Bir milyoner olması hasebi-
le, hususî yata, kâşanelere, iste-
diği her şeye malik olduğu halde,
hayattan yine memnun değilmiş.
Dünya nizamâtını ve insanlığın
sefalet düşmelerini tabiat kanun-
larına aykırı bulduğu için yaşı-
makta fazla bir mânâ bulmamak-
ta imiş. Harbî Umumi senelerinde
46 yaşında iken kaybolan muhar-
ririn ölümü ile, harp yıllarında
kimse alâkadar olmamış, harp bit-
tikten sonra Cek London aranmı-
ya, sorulmaya başlanmış ise de, bu-
gün hâlâ kitapları ellerde dolaşan
büyük ve avantür, fakat hassas ve
vicdanlı muharririn öldüğü anla-
şılmış ve bütün dünya acımıştır.

UFAK TEFEK

Tencerelerin kaplarını parlak
tutmak için tel sünger kullanma-
lıdır. Tencereleriniz daima par-
lak durur.

* Alakok yumurtaların kırıl-
masına mani olmak için yumurta-
ları kaynar suya atmazdan evvel
soğuk suya batırınız.

Yaz geliyor

Açılan tomurcuklar

Esmer mi Sarışın mı

Yukarıdan aşağıya doğru: Marlen Dietrich, Madlen Reno, Con
Krausfort, Alis Fild

Evlendirilecek kızlar

Günün birinde Vaşingtonda
bir mecmua, Vaşington hükü-
meti dahilindeki kızlardan han-
gisine en çok talip çıkabilece-
ğini düşünerek, bir müsabaka
açmıştı.

Evlendirilecek kızların resim-
leri mecmuada neşredilmeğe
başlandı. Talipler bu kızlardan
hangisini beğenirse, onun ismi-
ni ve kendi adresini mecmuaya
bildirecek ve müsabakanın so-
nunda kendisine en çok talip
çıkan genç kıza mühim bir mü-

kâfat verilecekti.

Müsabaka büyük alâka uyan-
dırdı. Mecmuanın okuyucuları
resimleri çıkan kızları tetkik et-
tiler, bir tanesini seçerek intî-
haplarını mecmuaya bildirdiler.

Müsabaka sonunda kendisine
en çok talip çıkan kız kimdi, bi-
lir misiniz? Frans Farmer. Şim-
di sinemanın tanınmış ve sevil-
miş artistlerinden biri olan
Frans Farmeri (ismi yalancı isim
değildir, kendi ismidir) daha o

Dünya kuruldu kurulalı «sarı-
şın mı, esmer mi?» meselesi hal e-
dilemedi.

Bizzat kadın bile, hâlâ, «sarı-
şın mı, yoksa esmer mi?» olmayı
bir türlü tercih edememektedir.
Bir çok kadınlar zaman, zaman
saçlarını kâh sarıya boyamakla sa-
rışın olmayı, kâh siyaha boyamak-
la esmer görünmeyi tecrübe et-
mektedirler.

Resimde de görüyorsunuz ki
meşhur bir kaç artist bu tecrübe-
yi yapmış ve hem sarışın, hem es-
mer olmanın zevkini tatmak iste-
mişlerdir. Fakat hangisinde daha
çok muvaffak olmuşlardır. Bunu
onlar da bilmemektedirler.

Gerçi büyük bir filozof, Maks O-
relli esmer ve sarışın meselesi hak-
kında fikrini şöyle ifade etmiş-
tir:

«— Ressamların ideal kadını sa-
rışındır. Havva, Venüs, Travanin
Eleni, bütün meşhur tarihi ve esa-
tîrî güzeller sarışındırlar.

Güzel bir kadın tasvir etmek is-
tiyenlerin gözlerinde daima bir sa-
rışın kadın hayali canlanır.

Sarışın; ideal genç kızdır.

Hakikatte: Ben öyle esmerler
tanıdım ki birer melek idiler. Ve
öyle sarışınlar tanıdım ki tam ma-
nâsile birer şeytan idiler!»

Her ne denirse densin, zaman
zaman moda ve telâkkiler esme-
ri; sarışın, sarışını esmer göster-
mek için bütün berberler ve ma-
kiyacılar çalışın, yine millet fel-
sefelerinden çıkıp da kanuniyet
kesbetmemiş olmasına rağmen or-
tada öyle bir kanunu tabii var-
dır ki, her memlekette kadınlar
önün hükümünden kurtulamazlar!

Bazı erkekler sarışınları severler,
bazıları da esmerleri.

zamana kadar kimsecikler ne
tanır, ne bilirlerdi. Bu dolgun
göğüslü, sarışın kız müsabaka-
da vadedilen mükâfattan başka
Avrupaya mecmua hesabına be-
dava bir seyahat yapmak im-
kânını da kazanmıştı.

İtalyaya gitti ve orada her
müsabakada kazanan genç kız-
lara mukadder âkıbetlerden bi-
ri olarak bir sinema rejisörü ile
tanıştı ve bu rejisör genç kıza
sinemaya aldı.

Frans Holivuta gitti. Goldvin
stüdyolarında tecrübeler ya-
pıldı ve kendisine ilk filmde
rol verildi. Hem de öyle küçü-
cük rol değil, baş rol!

İşte Frans Farmer böyle bir-
denbire birinci derecede parlak
bir yıldız oluverdi.

Evlendi mi diye soracaksınız.
Hayır! Fakat sinema yıldızları
için koca değiştirmek, gömlek
değiştirmek gibi «ahvali adiyе»
den olduğuna göre, Frans Far-
mer'in bu cihetten endişesi yok-
tur.

Cek London romanlarının mevzularını ararken barları da ihmal etmezdi

Üç komita

Makedonya komitacıları arasında 13 yıl

- 15 -

Trakya, komitesinin faaliyet ve icraat merkezi yaptığı Filibe şehrinde Cuma meydanı

olmuştu. Fakat, muhabbete tatlı, tatlı devam ediyordu. Bir aralık meyhane kapısından içeriye, Razgraddan tanıdığım bir Türk delikanlısı girdi. Beni görünce: Aaa... aaaa diye durakladı ve afalladı.

— Hoş geldin kardeşim. Memlekette ne var, ne yok, diye sordum.

— İyilik ağabey. Mühim birşey yok.

Cevabını verdi. Işıklara, araba ile geldiğini, istersem beni arzu ettiğim yere götürebileceğini söyledi. Ben hiçbir şey yokmuş gibi, Arabofun yüzüne baktım. O, pişkin davranıyordu. Ali ağa ise, (bizde de araba vardı ya be kardeşim) diye söylüyor ve beni selâmetle uğurlamağa çalışıyordu. Razgadı delikanlı: (Ağabey, on beş dakika sabrediniz, ben, arabayı hazırlayıp getireyim) dedi. Bu sırada, Makedonyalıların masaları etrafında müthiş bir gürültü oldu. Razgadı çocuk arabayı getirmek maksadıyla dışarı çıkarken, Arabof ayağa kalktı ve Makedonyalıların arasındakı gürültünün sebebinin tahkik etmeğe gitti, fakat, sarhoş olduğu için iki tarafa yalpa yapıyor, sallanıyordu. Gürültü büyümüştü. Çalgıcılara Makedonya marşını söyleten genç Makedonyalı, masanın üzerindeki kadehleri yerlere, duvarlara, çarpa çarpa kırıp parçalıyor. Kadehlerden sıçrayan parçalar meyhanecinin, müşterilerin yüzüne, gözüne sıçarıyor. Hırsını yenemeyen genç Makedonyalı en nihayet büyük bir kadehi avucunun içine aldı ve kolunu yukarı kaldırdıktan sonra var kuvvetle masanın üzerine vurdu bastırdı, kanlar fiş-kırmaya başladı. Bu vaziyette iken elini masanın altına indiren bu gözü pek komiteci, başını çalgıcılara doğru çevirdi ve «çaallı, çaallı» dedikten sonra «da jivije Makedonya», yaçasın Makedonya «da jivije Todor Aleksandrof ya şaşın Todor Aleksandrof» diye bağırıyor. Gürültünün sebebinin öğrenmeğe çalışan Arabofa ehemmiyet veren bile olmuyordu. Esasen gürültüden, ve kırılan kadehlerden sonra, Makedonyalıların arasındaki sükunet yine iade olmuştu. İştilebilen sözlerden bu gürültürün, Işıklarda yaşayan Sofyalı hafif meşreb bir kadın rekabeti yüzünden olduğu anlaşılıyordu. Bu vaziyet karşısında Arabof tekrar geri döndü ve yanımıza gelip oturdu. O, yanımıza gelinceye kadar Ali ağa ile plâni çizmiştik. Ben Işıklar-

Yazan:
M. Necmeddin Deliorman
Sofyadaki (Deliorman)
gazetesi başmuhariri

dan kurtulunca, ormanlar içinden başka bir köye gideceğim ve oradan trene binip Varnaya ulaşmağa çalışacağım. Arabof, Makidon-yalıları fena halde sinirlenmişti. Çünkü istirahatı umumiyeyle ihlâl ediyorlardı. Bunun için şarap kadehini bir kaldırığa boşaltmağa başladı. Fakat, genç Makedonyalının elinden kan mütemadiyen akıyordu. Akan kanlar masanın altından döşeme tahtalarının aralıklarına dolup taşmış ve meyhanenin kapısına doğru ince kıvrak bir yol yapmıştı. Sakalları büyüklerine karışmış, parlak gözlü diğer Makedonyalıları bu kanları görüyorlar mı, yoksa ehemmiyet mi vermiyorlardı? Her ne ise, genç arkadaşlarının her saniye akıp giden kanı ile alakadar bile değillerdi. Onlar yine eskisi gibi, kendi âlemlerine dalmış, sakin, sakin şaraplarını içiyorlardı. Gözlerim birdakika bile bu genç komitecinin kanlar akan elinden ayrılmıyordu. Araboğlu ise, «gebersin keratalar, o ölüse bana ne» diyip geçiyordu. Göz göre, göre ölüme doğru giden bir insana acaba niçin ehemmiyet verilmiyordu? Gençin rengi sararmış, başlamıştı. Okkalarla akan kanlar onun kuvvetini alıp götürmüştü. Meyhaneci dayanamadı, Makedonyalının masasına yaklaşıp «Baylar, bu arkadaşınızı alıp eczahaneye götürünüz, heroninin gözü önünde ölecek» dedi. Bunun üzerine ötekiler ayağa kalktılar ve yaralıya ayağa kalkmasını söylediler. Fakat, o, ayağa kalkmak istemediği gibi, yaralı elini kan akmasın diye yukarıya doğru değil, aksine olarak aşağı doğru tutuyor ve bu vaziyette çok mecalsiz bir halde iken bile, başını yine çalgıcılara doğru çevirecek «çaallı, çaallı. Makedonya marşını çal.» Diye emretmek istiyordu. Kan, ince bir oluk gibi aktı, aktı ve genç komiteci başını bir tarafa eğerek arkadaşlarının kolları arasına devrildi. Arabofa iş açılmıştı. (Devamı var)

Açık muhabere:

Arnavudköyde, Hasköglü Mahir Yıldız, Cibaltide, Eskiçamalı Yusuf Balkanlı:

Mektuplarınızı aldım. Fotoğrafınızla birlikte beni her gün (Son Telgraf) ta saat birde görür ve istediğiniz (SonTelgraf) nushalarını alabilirsiniz.

M. N. D.

HIKÂYE

Genç kız ve haminne

(4 üncü sayıdan Devamı)

layı ve bu acıyı hiç unutamıyacağım.

— Geçer canım, untursun, affedersin. Sonra da kendi kendine gülersin. Haydi şimdi yat. İstirahat et, seni seven o adam yarın neşeli ve güzel görsün seni. Görüyorum; gözlerinden anlıyorum. Bu gece kendi kendine düşünmek, kahırlanmak, ıstırap çekmek istiyorsun. Zannediyor musun ki böyle yaparsan yarın artık onu untaçaksın, ondan nefret edeceksin ve hayatta artık hiç sevmiyecaksin? Zannediyor musun ki hayatta bundan başka acı yoktur? Aldanıyorsun yavrucuğum benim.

Buruşmuş kuru el ensemden ayrıldı. Evet ona göre öyle. Benim yaptığım bir delilikten başka bir şey değil. Çünkü bu ihtiyar kadın hayatında böyle acı görmemişti ki. Hiç aldatılmamış. İlk aşk derhal mes'ut bir ızdıvacla neticelenmiş. Ve kırk senelik evlilik hayatında bir defalık bile ıstırap ve göz yaş görmemiş. Bu kadın benim hayatımda o erkeğin ne olduğunu bilebilir mi? Bu kadın, o erkeğin benim gururumu nasıl çiğnediğini duyabilir mi? Şimdi geçen günlerin o erkeğe ait bütün tatlı hatıraları bende birer tahammül edilmez ıstırap oluyor, ve ciğerlerimi tikiyor, nefes alamıyorum.

İhtiyar buruşmuş eli tuttum. Ve kendi elimle sırtına attım. Yaş saçlarımı onun yüzüne dayadım. Şimdiye kadar benden hiç ısıtmedeği ıstıraplı bir sesle ona dedim ki:

— Beni şu dakikada çıldırtan ıstırap bir zerresini sen hayata düymüş değilsin hammine. Bilmezsin haminneeğim yalnız bırakılmanın acısını. Çünkü senin hayatın pürüzsüz geçmiştir. Bırak beni hammine bırak. Beni bu acı öldürsün. Öldürsün de beni kimse böyle perişan görmesin. Ondan nefret ediyorum. Kendimden de nefret ediyorum. Niçin ona müsaade ettim bu kadar yalan söyledim bana!

Ağır ve dalgın bir rüyadan uyanır gibi ihtiyar ninem doğruldu. Ağzından çıkan her kelime mazide ait günleri canlandırıyor, gençliğin esrarlı hatıralarını bir anahat gibi açıyordu. Gençliğinde ahdanmanın acısını tatmış ihtiyar bir kalp, benden çok fazla aldatılmış olduğunu anlıtı.

Nine ve torun bütün gece uyumadık. Hayattan ve onun dolanbaçlı yollarından bahsettik. Kalplerimizin kilitli köşelerini açtık. Saçlık. Uykuyu yorgun gözlerime gök müştü. İhtiyar ninemin kucağına yaslandım. Onun kanadı altında uyumak ve bütün ıstıraplarımı onun mis kokan elbiselerine sındırmak istiyordum. Tıpkı yirmi sene evvel günahsız göz yaşlarımla çocukluk acılarımı sindirdiğim gibi. Yarı uyurken hâlâ onun sözlerini işitiyordum:

— Böyle bir benim evlâtçıgım böyle! Aldatılmanın da yalnız hatırası kalır. O da unutulur. Nasıl ki ilk gençlik günlerinde bir gelin elbisesi giyilir sonra çıkarılır. Bir sandığın bir köşesine atılır. Kırk sene sonra bir toruncuk yetişir. O nu sandıkta bulur.

Hepimizin hayatında olur bu: Her seven acıyı tadar. Herkesin hayatında bu bir defa olur. Ve derhal unutulur. Yarın o seni neşeli görsün, kederli görmesin yavrum uyu benim canım.

Uykunun da sözlerini kesti. Gece, mazinin hatıralarını ve bir aldanılmanın ağırlığını sildi. Gece; aralarında yarım asır fark olan iki kadını da susturmuştu.

— Evlâtçıgım kalk, kalk yavrucuğum, - haminnem diyordu bana - seni seven adama bugün gideceksin. Ne kadar güzelsin bugün benim kızım.

20 - 3 - 1937
Cumartesi
İtibaren KIBALLIR
saat 20-30 da
DRAM:

ÜMIT

5 perde

Yazan: H. Bernstei.

Türkçeye çeviren:

Halit Fahri

OPRETE:

Yazan: Ekrem Reşit

SAZ - CAZ

Pazar günleri 15.30 da Matine

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Okuyucularla Başbaşa

Vapurlarda Üçüncü mevki Berbattır

Gemlikli M. Talât imzalı bir okuyucumuz yazıyor:

6 Mart 1937 Cumartesi günü Samsundan Ege vapuruna binerek iki gece bir buçuk gün zarfında İstanbul'a geldim.

Üçüncü mevki bileti aldığım halde maalesef vapurda üçüncü mevki denilen mahallerde, yük arabalarına oturup dinlenecek, yatıp uyuyacak ne kuru bir tahta kanape veya herhangi bir istirahat vasıtası; ve ne de soğuktan, tesirli hariciyeden masun bulunmak için bir güne teşkilât ve şera'it sihiye mevcut olmadığından bittabi kat'iyen bir dakika bile istirahat edemiyerek bir azap içinde iki gece bir buçuk gün zarfında İstanbul'a geldim.

Badema bu hatta yolcu sıfatıyla bulunursam caketimi satarak hiç olmazsa ikinci kamara bileti alırdı vapura öyle binerim. Çünkü; bu acı, sineme, canıma işledi.

Ben, kırk yılda bir defa bu yolculuk acısına tahammül edemeyerek çok müteessir ve müteessif oldum! Acaba bu hatta her zaman gidip gelmek mecburiyetinde bulunulan, bu daimi acıya nasıl tahammül ediyor?

Bu keyfiyet, cidden çok mühim ve hayret edilecek hayatı bir meseledir. Çünkü; birinci ve ikinci kamaralarda «saba» istirahat temin edilmiştir. Fakat üçüncü mevki denilen güverte ve ambarlar, koyun, keçi, sığır ve emsalı gibi hayvanatın barınmasına müsait bir şekilde yapılmış olduğundan üçüncü mevki ihtiyar edilmiş bulunan bu mahallerde üçüncü sınıf halkın, köylünün istirahat edebilmesi için çift bir kanape ve buna benzer bir güne vasıta ve istirahat teşkilâtı yoktur. Bu ambarlara dolurulan halkın arzulemiş olduğu manzara çok fenadır. Halbuki Boğaziçi vapurlarında olduğu gibi Karadeniz vapurlarının üçüncü mevki mahallerinde de halkın, üçüncü mevki bileti sahiplerinin istirahatleri için kanape veya başka bir vasıta istirahat teşkilâtı olmalıdır.

SON TELGRAF — Okuyucumuzun mektubunu alâkadarların dikkat gözüne koyuyoruz.

SINEMALAR

BEYOĞLU

SARAY : Marie Stuart
TÜRK : Savoy otel 217
MELEK : Kör Ebe
IPEK : Linç kanunu
SAKARYA : Port Arthur
YILDIZ : Saadetimin sensin
SÖMER : Kadınların sırtı
ALKAZAR : Zafer günü
TAN : Alçaklık ve Vonder Bar

ŞİK : Ehli-alip muharebeleri
ŞARK : Singapur postası ve Altın toplayan kızlar — 1936 senesinin —

ASRI : Sarışın Karmen ve sessiz çete
SANCAR : Güzel Fatma, Çöl (Eski Astorya) : serserileri ve Gece adamları

CUMHURİYET : Yıldırım kaptan, Kukaraca ve Mekaud
İSTANBUL

FERAH : Son casuslar ve Taşra kızı
MILLİ : Ehli-alip muharebeleri
HİLAL : Türk inkilâbında terakki hamleleri

AZAK : (Gras Mor) Şahane melodi ve Kara odanın esrarı
ALEMDAR : Türk inkilâbında terakki hamleleri

KEMALBEY : Kotinantala ve gümüş mümmuz
KADIKÖY : İşte bahriyeliler
HÂLE : Üsküdar
HÂLE : Ehli-alip muharebeleri (Türkçe sözlü)

BAKIRKÖY : Yeşil domino
MİLTİYADİ

TEŞEKKÜR

Eşim Sami Başaranın vefatı münâ ebetile sayın akraba ve dostlarımız tarafından vaki lütufkâr taziyelerle ayrı ayrı cevap vermeğe teessürümüz mani olduğundan bütün aile namına alenen arzı şükran ederim. Eşi:

Hatice Saffet Başaran

Kayıp

Tatbik mühürümü kaybettim. Hükûm yoktur.

*Büyükdada Cami sokak numara 20 Mustafa,

Eski İstanbul batakhaneleri:

KUMAR..

Yazan: M. S. ÇAPAN

- 15 -

Eski "bitirim, lerde zar sallayan mollar da vardı. Sarıkların bir köşeye saklarlar, aşk, şevkle barbut oynarlardı.

(Mahmut Şevket Paşanın katillerinden) Nazmi Topal Tevfik

veleridir. Bunların oyuncuları arasında da mümeyyizler, daire âmirleri, muhtelif sınıf ve meslek lere mensup insanlar da vardı.

Sabıkahalar mı?... Onlar da vardı!..

Ve en devamlısı, o devrin en yarmen, en kurnaz hırsızı (Cinbon Ali) idi. Ali, «İstanbul Arsenlû-peni» diye şöret kazanmış, yaptığı orijinal, dolandırıcılıklarla adının etrafında bir şöret hâlesi (!) kurmuş yaman bir hırsızdı. O, bitirimlerin bazılarında (paycılık) da emtiştir.

Bugün, eski devirlerde olduğu gibi, her semtte bir barbut kahvesi, bir «bitirim» köşesi yoktur. mevcut bir iki «bitirim» de zar sallayanlar, eski yılların âmirleri, hocaları, kazaskerleri gibi içti-maî mevki sahibi insanlar değildir. Bu yerlerin bugünkü müdâvimleri bir takım hırsızlar, serseriler, Sarı Jozef, Siçan Gören gibi zabıta maruf yankesilerdir.

«Bitirim yeri» nasıl açılır?... Anlatayım:

Her ticaret içinde olduğu gibi, bunun için de bir sermaye lâzımdır. Fakat öyle yüzleri, binleri geçen bir sermaye değil. Otuz kırk lira kâfidir bu işe... (Eski devirlerde (4), (5) mecdidiye ile de olurdu.)

Dükân açmak için sermayesi olmayan bitirimciler, (kumar tefecileri) nden faizle aldıkları paralarla dükân açarlardı. Eskiden Tatar Ömer, Bolulu Mehmet, Bursa-lı Haçık, Acem Aziz, daha sonraları Kel İbrahim gibi, yalnız tefecilik yapmak suretile geçinen, ser-vet yapan adamlar vardır.

Kumar tefecileri, emanetsiz, rehlin almadan, bitirimcinin şahsına emniyet ederek para verirler, dükân açtırırlardı. Verdikleri parayı, her hafta cumartesi günü, (5) şer, yahut (3) er mecdidiye almak suretile tahsil ederlerdi. Cumartesi-nden evvel, «bitirim» e uğrarlarsa, dükâncı ellerine birkaç para sıkıştırır, bunu borca saymaz, bu suretle bir cemilekârlık yapmış olurdu.

Bugün «bitirim» açmak için, sermaye verecek tefeci yoktur. Yalnız, mevcut «bitirim» leri, kumar yerlerini dolayan, buralara girip çıkan bir tek tefeci vardır. Halbuki, eskiden, her oyun yerinin, her kumarhanenin bir tefecisi vardı. Daima bir yerde bulunur, başka bitirimlere, kumarhanelere gitmezdi. Bugün piyasada bir tek tefeci kalmıştır. O da Arnavut (M.) dir.

Tefeciler, emanet mukabilinde yüzde (30), (40) faizle para verirler. Aldıkları emanet, saat, yüzük, tabanca gibi şeylerdir. Bazı kumar-bazların, paltolarını, ceketlerini rehine koydukları çok kere vaki olmuştur. Sırtındaki gömleği, ayağındaki yeni kundurayı «biti-rim» de satan, oracıkta yirtık bir kundura alarak ayağına geçiren kumarbazlar çoktur. Genç, zeki, tahsilini Almanyada yapmış, birkaç lisan bilen bir gencin, yetmiş, seksen liralık bir paltoyu, on, pantolonunu birkaç liraya satarak, orada aldığı bir amele tulumu ile evine gittiğini bilenebilir çoktur.

Tefeci bulunmayan kumarhanelerde, kumarhane sahibi tefecilik yapar, verdikleri para için faiz almazlar, bazı sağlam müşterilere de rehinsiz para verirler.

Tefeciliğin bir de: — Danı kavak!..

Denilen şekli virdir. (Devamı var)

Bulgaristanda, Şipka Balkanı eteğindeki (Sofular) köyünde Türk mektebinde okuyan Türk yavurları

Komiteler Türk yavurlarına yeni harflerimizi okuttuğu için bu mektebin muallimi Bay Kadriye azlettirmişlerdir. Bay Kadriye anayurda göç etmiştir.

HAŞARATUYANMADAN FAYDA

İLE YUVALARINI TAHRİB EDİNİZ

Geçen sene gibi bu sene de sinek afetine ve hücumuna ve haşaratın istilasına maruz kalmamak için şimdiden FAYDA ve pompasile yuvalarını temizleyiniz

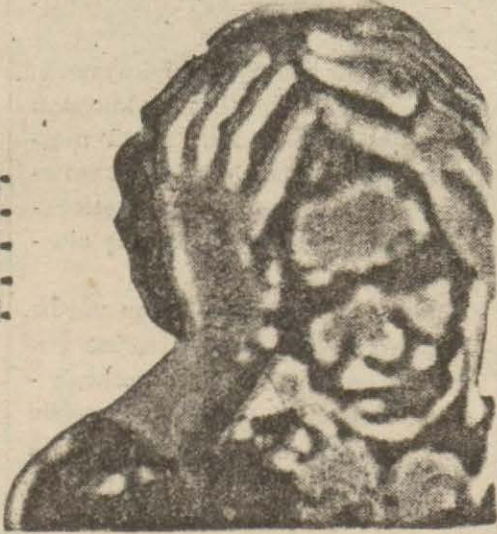
GRİPİN

Bütün ağrıların panzehiridir.
Beyhude ıstırap çekmeyiniz.Bir tek kaşe
GRİPİN

En muannid baş ve diş ağrılarını sür'atle izaleye kâttır. Romatizma evcai, sinir, mafsal ve adale ıstırapları Gripinle tedavi edilir

Nezle, grip ve bronşite karşı en müessir ilaç
GRİPİN' dir

Gripini tercih ediniz.

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğle - den sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hasta - larını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9.5 - 12» saatleri ha - kiki fıkara mahsustur. Muayene - hane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044.

Akba müesseseleri

Ankara'da her dilden kitap, ga - zete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müessesesinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân ka - bul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesap makinelerinin An - kara acen esi, Parker dolma kalemierinin Ankara'da satış ye - ridir. Telefon : 3477

HER SABAH BİR DUŞ ALARAK
5 DAKİKA 2' KURUŞ

VAKTİNİZİ
ZAHMETİNİZİ
SAHATİNİZİ

ESİRGİYİNİZ
ESİRGİYİNİZ

HAVAGAZI
ŞOFBENİ

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad.
Cağaloğlu No. 30 (Eczanesi
yanında) Telefon. 22566

Zührevi ve cild hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami
karşısında No. 313 Telefon :
43585

Dahiliye mütehassısı

Dr. Ali Rıza Sağlar

Beşiktaş Tramvay Durak
Hastalarını hergün öğleden
sonra kabul eder.Beşiktaş Birinci Sulh Hukuk
hâkimliğinden :

Kılara Kamhi'nin İshak Kam - hi, Edrin Kamhi, vasisi Jozef Kam - hive Vitali veresinden Beyoğlu Asmalimesci Kamhi apartmanın - da mukim iken halen ikamet - gâhi meçhul Rifat Kamhi ve Cemil Aviktör ve Davit Kamhi, aleyhlerine Ortaköyde Vatman sokağında eski 4 yeni 6 eski 6, 8, 10, yeni 8, eski 12, 14, yeni 10, eski 14, yeni 12 eski ve ye - ni 14 numara'larla murakkam beş bap hânenin ve keza yine Ortaköyde Dereboyunda eski 57, 59 ve yeni 61/59 numaralı bir evle altındaki dükkânın şuyun - nun izalesi hakkında ikame ey - lediği izale şuyu davasında müd - dealeylehlerden yukarıda ikamet - gâhi yazılı müddealeylehlerden Rifat Kamhiye ilân edilen yapılan tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinden bittalep giyabın - da muhakemeye devam olundu ve mahallen yapılan keşfi muta - zammın ehli vukuf raporu okundu: Talep veçhile babs ile bir

ay müddetle ilân edilen muameleli giyap kararının tebliğine karar verilerek muhakemesi 19-4-937 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14'e talik kılınmış olduğun - dan o gün mahkemeye gelmediği va yahut bir vekil göndermediği takdirde vakı'ayı kabul etmiş ad - dilo giyabında karar verileceği tebliğ olunur. (936/640)

İstanbul Asliye Birinci Tica - ret Mahkemesinden :

İstanbul Maliye Muhakemat Müdürlüğü tarafından Ankara - da Gazi okulları arkasında Nec - cati apartmanında 4 cü katta Necati varislerinden Naille, Sa - ra, Feride ve Alp aleyhine 934/1369 dosya numarasile açıl - an alacak davasında o'urduğu yer belli olmıyan müddealeyleh - lerden Ferideye tebligatın ilân - nın yapılmasına mahkemeye ka - rar verilerek muhakeme 19-4- 937 Pazartesi saat 14'de talik ve davetiyesi mahkemeye divanhane - sine asılmış olduğundan Feri - denin belli günde mahkemeye gelmesi aksi takdirde dayayn - giyabında bakılacağı ilân olunur. (934/1369)

Dans profesörü

Parisin 1937 senesinin
yeni dans figürlerini
öğrenmek isteyenlere
müjde

Beyoğlu İstiklal caddesi Türkuaz dans dershanesinde Kemal Sami Bayere müracaat. Hergün sabah ondan akşam dokuza kadar ders - hanesi talebelerine açıktır.

1356 Hicri
Muharrem
51353 Rumî
Mart
5

Yıl 1937, Ay 3, Gün 77, Kasım 131

18 Mart
Perşembe

Vakitler	Vasatî sa. d.	Ezanî sa. d.
Güneş	6 07	11 49
Öğle	12 22	6 04
İkindi	15 46	9 26
Akşam	18 19	12 00
Yatsı	19 49	1 31
İmsak	4 28	10 09

KUMBARA

BİRE,
1000
VEREN
TARLADIR

Sahibi ve Umumi neşriyatı idare eden Başmuharrir

E. İzzet

Basıldığı yer: Matbaai Ebürziya